

ЗВІТ
про корпоративне управління страховика
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «СТРАХОВА КОМПАНІЯ
«АРСЕНАЛ» за 2016 рік

місто Одеса

«24» лютого 2017 року

Відповідно до статті 12-2 Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», ПРАТ СК «АРСЕНАЛ» підготовлено звіт про корпоративне управління за 2016 рік з розгляду наступних питань:

1. Вкажіть мету провадження діяльності страховика.

Метою діяльності Товариства є одержання прибутку шляхом надання послуг з усіх видів страхового захисту майнових інтересів фізичних і юридичних осіб та здійснення фінансової діяльності в межах, визначених чинним законодавством та Статутом.

2. Вкажіть факти дотримання/недотримання принципів чи кодексу корпоративного управління (з посиланням на джерело розміщення їх тексту), відхилення та причини такого відхилення протягом року.

ПРАТ СК «АРСЕНАЛ» у своїй діяльності дотримується принципів корпоративного управління, які визначені у Кодексі корпоративного управління, Статуті товариства: У своїй діяльності Товариство неухильно дотримується запроваджений Кодекс корпоративного управління і не відхиляється від його вимог. Текст Кодексу корпоративного управління доступний для громадськості на сайті Товариства : <http://icarsenal.od.ua/>

Відповідно до річного звіту, інформація про стан корпоративного управління повно та достовірно розкриває фактичний стан про склад органів корпоративного управління ПРАТ СК «АРСЕНАЛ» та результати його функціонування

3. Вкажіть інформацію про власників істотної участі (в тому числі осіб, що здійснюють контроль за страховиком) (для юридичних осіб зазначаються: код за ЄДРПОУ, найменування, місцезнаходження; для фізичних осіб - прізвища, імена та по батькові), їх відповідність встановленим законодавством вимогам та зміну їх складу за рік.

Власником істотної участі є ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ІСТ ФАКТОР КАПІТАЛ», код юридичної особи 39150930, реєстрація Україна, місцезнаходження: Україна, місто Одеса, вулиця Фонтанська дорога, будинок 25, у Товаристві 90,189994 %
Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) Товариства: Громадянин України, Степанов Віталій Феліксович, 20.05.1964 року народження.

Змін в складі власників істотної участі та кінцевого бенефіціарного власника (контролера) протягом звітного року не було.

Власником істотної участі та кінцевий бенефіціарний власник (контролер) відповідають встановленим законодавством вимогам

4. Вкажіть інформацію про склад наглядової ради страховика та його зміну за рік, у тому числі утворені нею комітети.

Голова наглядової Ради та члени Наглядової Ради протягом року змінювалися.

Згідно Протоколу 1-17 позачергових загальних зборів акціонерів ПРАТ СК «АРСЕНАЛ» від від 15 березня 2016 року Наглядова рада складається:

Голова Наглядової ради – Степанов Віталій Феліксович

Член Наглядової ради – Панченко Марина Борисівна

Член Наглядової ради – Потокіна Юлія Сергіївна

Всі члени Наглядової ради Товариства відповідають встановленим законодавством вимогам

Комітети Наглядової Ради не створювались.

5. Вкажіть інформацію про склад виконавчого органу страховика та його зміну за рік.

Склад Правління Товариства:

Голова правління – Ланська Олена Володимирівна

Член правління - Лушня Вікторія Вікторівна

Член правління - Полякова Алла Миколаївна

Склад Правління протягом року змінювався, а саме, згідно Протоколу засідання наглядової ради № 6 від 16 грудня 2016 року, з 16 грудня 2016 року повноваження члена правління Стоянової Олени Олександровні припиняються, та з 17 грудня 2016 року членом правління обрано Полякову Аллу Миколаївну

Всі члени Правління Товариства відповідають встановленим законодавством вимогам.

6. Вкажіть факти порушення членами наглядової ради та виконавчого органу страховика внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди страховику або споживачам фінансових послуг.

Фактів порушення членами Наглядової ради та Виконавчого органу Товариства внутрішніх правил, що призвело до заподіяння шкоди Товариства або споживачам фінансових послуг за 2016 рік не було виявлено.

7. Вкажіть інформацію про заходи впливу, застосовані протягом року органами державної влади до страховика, в тому числі до членів її наглядової ради та виконавчого органу.

Протягом року заходи впливу не застосовувались органами державної влади до страховика, в тому числі до членів наглядової ради та виконавчого органу.

8. Вкажіть розмір винагороди за рік членів наглядової ради та виконавчого органу страховика.

Члени наглядової ради у 2016 році виконували свої обов'язки на безоплатній основі.

Винагорода Голови Правління за 2016 р. у вигляді нарахованої заробітної плати, за рік становить 98 800 (дев'яносто вісім тисяч вісімсот) грн.

Члени правління виконували свої обов'язки на безоплатній основі.

У 2016 році Лушня Вікторія Вікторівна є Членом правління, обов'язки члена Правління виконувала на безоплатній основі, на підставі цивільно правового договору. Отримала заробітну плату на посаді Головного бухгалтера, за рік, в розмірі 119 900 (сто дев'ятнадцять тисяч дев'ятсот) гривень.

З 17 грудня 2016 році Полякова Алла Миколаївна є членом правління, обов'язки члена Правління виконувала на безоплатній основі, на підставі цивільно правового договору. З 17 грудня 2016 року по 31 грудня 2016 року отримала заробітну плату на посаді Начальника юридичного відділу в розмірі 4750 (четири тисячі сімсот п'ятдесят) гривень.

9. Вкажіть інформацію про значні фактори ризику, що впливали на діяльність страховика протягом року.

Протягом року були відсутні значні фактори ризику, що впливали на діяльність страховика.

10. Вкажіть інформацію про наявність у страховика системи управління ризиками та її ключові характеристики.

З метою забезпечення реалізації стратегії розвитку та ефективного функціонування Товариства особлива увага приділяється діяльності з управління ризиками. Система управління ризиками, впроваджена в ПрАТ СК «АРСЕНАЛ», являє собою комплекс заходів і рішень з ідентифікації, оцінки та моніторингу ризиків, визначення ризик-апетиту Товариства, допустимих меж ризиків, здійснення заходів з уникнення і мінімізації ризиків, пом'якшення їх наслідків і зменшення вразливості до кожного виду ризику та використання інших механізмів оптимізації ризиків. Система управління ризиками Товариства включає стратегію, а також реалізацію управління ризиками, в якій ключову роль відіграють організаційна структура, яка охоплює розділення функцій, обов'язків і відповідальності між окремими підрозділами у процесі управління ризиками, та процедура управління ризиками, у тому числі методи ідентифікації, вимірювання, оцінки, моніторингу, звітності та управлінські заходи. Детальні засади процесу управління ризиками в Товаристві викладені у відповідних внутрішніх документах, у тому числі стратегії, політиках, методиках, процедурах тощо. Можливість безперервної реєстрації інцидентів операційного ризику забезпечує автоматизована система повідомлення про інциденти. Наглядовою радою Товариства затверджено Стратегію управління ризиками, а також призначено відповідального працівника за оцінкою ризиків. При здійсненні основних напрямків своєї діяльності Товариство приймає на себе ризики збитку фізичних осіб або організацій, які безпосередньо наражаються на такі ризики. Такі ризики можуть бути пов'язані із всіма видами страхування, що надає Товариство. У цій якості Товариство зазнає впливу невизначеності щодо строків виплат за збитками, понесеними за страховими контрактами, та тяжкості таких збитків. Основним ризиком є те, що частота виплат та тяжкість страхових збитків будуть більшими, ніж очікувалося. Страхові випадки мають невпорядкований характер, і фактична кількість та розмір страхових випадків протягом будь-якого одного року можуть відрізнятися від розрахункових показників, отриманих за допомогою різних статистичних методик. Товариство також зазнає ринкового ризику при здійсненні своєї страхової діяльності. Товариство управлює ризиками, пов'язаними із здійсненням страхової діяльності, шляхом використання існуючих

статистичних методів, перестрахування концентрації ризиків, положення щодо ціноутворення, а також оперативний моніторинг.

Стратегія перестрахування

Товариство передає страхові ризики у перестрахування з метою обмежити ризик виникнення збитків у зв'язку із страховою діяльністю. Для цього Товариство укладає договори облігаторного перестрахування, щоб знизити ризик чистих збитків.

Об'єктом перестрахування в даному випадку ексцепента збитку є збиток, що перевищує пріоритет. Для перестрахувальника встановлюється ліміт відповідальності, і перестрахувальник зобов'язується відшкодувати перестрахувальникові всі збитки в межах цього ліміту.

При виборі перестраховика Товариство бере до уваги його відносну платоспроможність.

Платоспроможність оцінюється на основі відкритої інформації про рейтинги, а також на основі внутрішніх досліджень.

Ціноутворення

Товариство встановлює премії на рівні, що забезпечує перевищення суми отриманих премій над загальною сумою збитків, витрат на врегулювання цих збитків, витрат та затрат на управління господарською діяльністю. Премії за полісами встановлюються (циноутворення) із застосуванням статистичного аналізу на основі внутрішніх та зовнішніх історичних даних. Обґрунтованість ціноутворення тестується з використанням методології та основних показників діяльності по конкретних портфелях, на априорній основі. Фактори, що враховуються при ціноутворенні, відрізняються по різних страхових продуктах і залежать від запропонованого покриття та виплат. Однак, як правило, вони включають:

- очікувані збитки по власниках страхових полісів та відповідні очікувані виплати і їх строки;
- рівень та характер мінливості, пов'язаної з очікуваними виплатами. Це включає аналіз статистичної інформації про збитки, а також врахування потенційних змін судової практики, економічного клімату та демографічних тенденцій;
- інші затрати на створення відповідного продукту, такі як витрати на реалізацію, маркетинг, адміністрування полісів, а також витрати на врегулювання збитків;
- фінансові умови, що відображають вартість грошей у часі;
- вимоги до капіталу та платоспроможності;
- планові показники прибутковості;
- кон'юнктуру страхового ринку, зокрема ціни на подібні продукти, встановлені конкурентами.

Умови та строки страхових контрактів та характер ризиків, що покриваються ними Умови та строки страхових контрактів, що мають суттєвий вплив на суму, строки та невизначеність майбутніх грошових потоків від страхових контрактів, викладені нижче.

Крім того, нижче наведений аналіз основних продуктів Товариства способи, за допомогою яких вона здійснює управління пов'язаними з ними ризиками.

Договори страхування, іншого ніж страхування життя

До видів страхування, які здійснює Товариство, зокрема відносяться:

- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування фінансових ризиків;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (vantажобагажу));
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої ніж передбачена видами 01.12-01.14);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування залізничного транспорту;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування вантажів та багажу (vantажобагажу);

- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від нещасних випадків;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.

Страхова сума за договором добровільного страхування встановлюється за згодою сторін за умови відповідності вимогам для кожного окремого виду добровільного страхування. Страхова сума за договором обов'язкового страхування іпотеки визначається в розмірі повної вартості майна, що є предметом іпотеки, але не менше ніж вартість, зазначена в іпотечному договорі.

Ризики за договорами страхування, іншого, ніж страхування життя, як правило, покривають період в дванадцять місяців.

Управління ризиками

Основними ризиками, пов'язаними з усіма видами страхування описаними вище, є ризик конкурентних змін та ризик збільшення страхових виплат. Товариство також зазнає ризику завищення розміру понесених збитків або нечесної поведінки з боку особи, що заявила про збиток. Управління зазначеними ризиками здійснюється, головним чином, у процесі ціноутворення та перестрахування Товариство застосовує певні критерії видачі страхових полісів з метою утримання збитків у прийнятних для Товариства межах.

Концентрація ризиків, пов'язаних із страховою діяльністю

Основним аспектом страхового ризику, що постає перед Товариством, є обсяг концентрації страхового ризику, який може існувати, якщо конкретна подія або ряд подій суттєво вплинути на зобов'язання Товариства. Така концентрація може виникнути у зв'язку з єдиним страховим контрактом або через ряд пов'язаних контрактів, що мають подібні характеристики ризику, і пов'язані з обставинами, в яких можуть виникнути суттєві зобов'язання. Важливим аспектом концентрації страхових ризиків є те, що вони можуть виникати внаслідок накопичення ризиків у зв'язку з кількома одиничними контрактами або пов'язаними контрактами.

Концентрації ризику можуть виникати як у разі настання страхових випадків з високим рівнем тяжкості збитків, що відбуваються дуже рідко, таких, як стихійні лиха, так і в ситуаціях, коли існують упередження щодо конкретної групи, наприклад, за географічною ознакою.

Товариство здійснює управління цими ризиками шляхом його передачі у перестрахування.

Товариство оцінює затрати та вигоди, пов'язані з програмою перестрахування, на постійній основі.

Загальний сукупний обсяг ризиків за укладеними страховими контрактами

Товариство встановлює загальний сукупний обсяг ризиків за укладеними страховими контрактами, який вважається прийнятним у контексті концентрації ризиків. Вона здійснює моніторинг таких ризиків як на момент укладення відповідного страхового поліса, так і в подальшому на періодичній основі шляхом аналізу звітів, які відображають динаміку накопичення основних страхових ризиків, що виникають для Товариства.

- Функція управління ризиками у Товаристві здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності (ризик ринкової ліквідності та ризик балансової ліквідності). Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувалися. Управління операційними (правовий ризик, повної або часткової втрати активів, інформаційно-технологічний ризик, повної або часткової втрати активів, ризик персоналу) та юридичними ризиками, інші нефінансові ризики (стратегічний ризик, ризик втрати ділової репутації, системний ризик, ризик настання форс-мажорних обставин)

До процесу управління ризиками у Товаристві залучено всі види бізнесу, які впливають на параметри цих ризиків. Управління ризиками у Товаристві здійснюється на всіх рівнях організації від вищого керівництва до рівня, на якому ці ризики безпосередньо приймаються.

5

В рамках своєї програми по управлінню ризиками, Товариство проводить інвентаризацію своїх поточних ризикових позицій за категоріями ризику, вимірює чутливість чистого доходу і власного капіталу в рамках стохастичного і детермінованого сценаріїв. Моделі, сценарії і допущення регулярно переглядаються і оновлюються по мірі необхідності.

Проте, моделі чутливі до граничних маломовірних сценаріїв і можуть показати невірні результати при їх настанні. Різкі можливі коливання не є однозначною підставою для перегляду оцінок, якщо вони не призводять до змін в тривалій перспективі та на постійній основі.

Аналіз чутливості не відображає того, який чистий прибуток за період міг би бути, якби були інші змінні ризику, ніж при проведенні аналізу, тому що аналіз заснований на експозиції в майбутньому інформації, відомої на звітну дату. І при цьому результати чутливості призначенні для точного передбачення майбутнього власного капіталу або прибутку. Аналіз не враховує вплив майбутнього нового бізнесу, який може бути важливим компонентом майбутніх доходів. Не розглядаються всі методи, доступні для управління, що реагують на зміни у фінансовому середовищі, такі як зміна розподілу інвестиційного портфеля або коригування ставок по кредитах. Крім того, результати аналізу не можуть бути екстрапольовані для більш тривалих періодів, так як ефект не має лінійної тенденції. Тому, процес управління ризиками не може гарантувати точного передбачення майбутніх результатів.

Політики управління ризиками Товариства визначаються з метою виявлення, аналізу та управління ризиками, з якими стикається Товариство, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, постійного моніторингу рівнів ризиків і дотримання лімітів. Політики і процедури управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов, продуктів і послуг, що пропонуються, та провідних практик.

Управлінський персонал Товариства несе відповідальність за управління ключовими ризиками, розробку та впровадження процедур управління ризиками та контролю, а також за затвердження укладення договорів на значні суми.

11. Вкажіть інформацію про результати функціонування протягом року системи внутрішнього аудиту (контролю), а також дані, зазначені в примітках до фінансової та консолідований фінансової звітності відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку.

Протягом 2016 року функціонувала система внутрішнього аудиту, в особі внутрішнього аудитора, який призначається Наглядовою радою. Внутрішній аудитор підзвітний Наглядовій раді. Функція внутрішнього аудиту в ПрАТ СК «АРСЕНАЛ» передбачає здійснення незалежної, об'єктивно-гарантійної та консультаційної діяльності з метою вдосконалення операційної діяльності Товариства та забезпечення її результативності. У процесі аудиту застосовується систематичний та однорідний підхід до оцінювання та вдосконалення ефективності процесів управління ризиком, внутрішнього контролю та організаційної структури. Функція внутрішнього аудиту здійснюється відповідно до вимог затвердженого Положення про внутрішній аудит в ПрАТ СК «АРСЕНАЛ». Аудити внутрішніх процесів здійснювалися відповідно до затвердженого річного плану внутрішнього аудитора. А також внутрішній аудитор надає для затвердження Наглядової ради річний Звіт. За результатами внутрішнього аудитора акціонерам було надано рекомендації, спрямовані на вдосконалення механізмів їх внутрішнього контролю та ефективності. Моніторинг виконання рекомендацій і вказівок, наданих у результаті зовнішніх і внутрішніх аудиторських перевірок Товариства, здійснювався на регулярній основі, з використанням єдиної бази рекомендацій, яку було розроблено та впроваджено в Товаристві.

Порушень ведення бухгалтерського обліку внутрішнім аудитом не виявлено.

Нижче за текстом наведено дані, зазначені в примітках до фінансової та консолідований фінансової звітності відповідно до положень (стандартів) бухгалтерського обліку:

Примітки до фінансової звітності за 2016 рік додаються

12. Вкажіть факти відчуження протягом року активів в обсязі, що перевищує встановлений у статуті страховика розмір, або про їх відсутність.

Фактів відчуження протягом 2016 року активів в обсязі, що перевищує встановлений у Статуті Товариства розмір не було.

13. Вкажіть інформацію про результати оцінки активів у разі їх купівлі-продажу протягом року в обсязі, що перевищує встановлений у статуті страховика розмір.

Оцінка активів протягом 2016 року не здійснювалась у зв'язку з відсутністю фактів купівлі-продажу Товариством активів в обсязі, що перевищує встановлений у статуті фінансової установи розмір (значний правочин).

14. Вкажіть інформацію про операції з пов'язаними особами, в тому числі в межах однієї промислово-фінансової групи чи іншого об'єднання, проведені протягом року (така інформація не є комерційною таємницею), або інформацію про їх відсутність.

Пов'язані сторони або операції з пов'язаними сторонами, як визначено у МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», представлені таким чином:

- a) Особа, або близький член родини такої особи пов'язаний з Товариством, якщо така особа:
 - i. має контроль або спільний контроль над Товариством;
 - ii. має значний вплив на Товариство; або
 - iii. є представником провідного управлінського персоналу Товариства або її материнської компанії.
- b) Товариство пов'язана з іншою Компанією, якщо виконується будь-яка з наведених нижче умов:
 - i. Товариство та інша компанія є членами однієї групи (що означає, що кожна материнська чи дочірня компанія пов'язані між собою);
 - ii. Товариство є асоційованою компанією або спільним підприємством з іншою компанією (або асоційованою компанією чи спільним підприємством члена групи, до складу якої також входить і інша компанія);
 - iii. Обидві компанії є спільним підприємством іншої компанії;
 - iv. Товариство є спільним підприємством компанії, а інша компанія є асоційованою компанією в останній;
 - v. Інша компанія є програмою виплат після закінчення трудової діяльності працівникам Товариства чи працівникам будь-якої пов'язаної компанії. Якщо Товариство сама є такою програмою виплат, то компанії - спонсори програми є також пов'язаними сторонами Товариства;
 - vi. Товариство знаходитьться під контролем або спільним контролем особи, визначену в а);
 - vii. Особа, визначена в а) має значний вплив на Товариство, або є представником провідного управлінського персоналу Товариства (або її материнської компанії).

При розгляді кожної можливої пов'язаної сторони особлива увага приділяється змісту відношень, а не тільки їх юридичній формі.

Пов'язані сторони можуть укладати угоди, які не проводилися б між непов'язаними сторонами. Цінні та умови таких угод можуть відрізнятися від цін та умов угод між непов'язаними сторонами.

Нижче наведено дані по операціях з пов'язаними сторонами за 2016 рік , тис. грн.:

Пов'язані сторони	Вид транзакції	Оборот за 2016 рік	Станом на 31 грудня 2016 року
Управлінський персонал	Заробітна плата	223,45	0
Всього	x	223,45	

15. Вкажіть інформацію про використані рекомендації органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку:

Аудиторський висновок Товариства складається відповідно до міжнародних стандартів аудиту. Ці стандарти вимагають від аудитора дотримання відповідних етичних вимог, а також планування й виконання аудиту для отримання достатньої впевненості, що фінансова звітність не містить суттєвих викривлень.

Органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг, щодо аудиторського висновку протягом 2016 року рекомендації не надавались.

16. Вкажіть інформацію про зовнішнього аудитора наглядової ради страховика, призначеного протягом року (для юридичної особи зазначаються: код за ЄДРПОУ, найменування, місцезнаходження; для фізичної особи - прізвище, ім'я та по батькові): Зовнішній аудитор Товариства – ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АЛЕНАУДИТ» (код ЄДРПОУ 35281710, місцезнаходження: 04071, м. Дніпропетровськ, вул. Московська, 7/407).

17. Вкажіть інформацію про діяльність зовнішнього аудитора, зокрема:

загальний стаж аудиторської діяльності: Загальний стаж аудиторської діяльності зовнішнього аудитора ТОВ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АЛЕНАУДИТ» - 9 років; дата проведення державної реєстрації – 06.08.2007р., 27.09.2007 року – Аудиторською палатою видане Свідоцтво № 4020 про включення до реєстру аудиторських фірм та аудиторів

кількість років, протягом яких надає аудиторські послуги такому страховику:
Зовнішній аудитор ТОВ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АЛЕНАУДИТ» надає Товариству аудиторські послуги другий рік.

перелік інших аудиторських послуг, що надавалися такому страховику протягом року:
Інші аудиторські послуги протягом 2016 року не надавалися

випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора:

Випадки виникнення конфлікту інтересів та/або суміщення виконання функцій внутрішнього аудитора відсутні;

ротацію аудиторів у фінансовій установі протягом останніх п'яти років;

№ п/п Найменування аудиторської фірми рік

1. ТОВ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АЛЕНАУДИТ» в 2016

2. ТОВ АУДИТОРСЬКА ФІРМА «АЛЕНАУДИТ» в 2015

3. ТОВ «АУДИТОРСЬКА ФІРМА «МАКСИМУМ» в 2014

4. Незалежний аудитор Ковальова Любов Петрівна в 2013

5. Незалежний аудитор Ковальова Любов Петрівна в 2012

стягнення, застосовані до аудитора Аудиторською палатою України протягом року, та факти подання недостовірної звітності страховику, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

До аудитора Аудиторською палатою України протягом 2016 року стягнення не застосовувались.

Відсутні факти подання недостовірної звітності фінансової установи, що підтверджена аудиторським висновком, виявлені органами, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

18. Вкажіть інформацію про захист страховиком прав споживачів фінансових послуг, зокрема:

наявність механізму розгляду скарг:

В Товаристві наявний механізм розгляду скарг споживачів фінансових послуг, який базується на положеннях Законів України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг», «Про звернення громадян» та «Про захист прав споживачів». Товариством здійснює розгляд як усних скарг (які викладаються громадянином і записуються Відповідальним на особистому прийомі) або ж письмових скарг, які оформлені згідно з вимогами Закону України «Про звернення громадян». Анонімні скарги не розглядаються, при цьому: - скарги розглядаються і вирішуються у термін не більше одного місяця від дня їх надходження; - скарги розглядаються безплатно; - про рішення прийняте за результатами розгляду скарги скаржник повідомляється письмово.

прізвище, ім'я та по батькові працівника страховика, уповноваженого розглядати скарги:

Розгляд справ може здійснювати Голова правління – Ланська Олена Володимирівна
стан розгляду страховиком протягом року скарг стосовно
надання фінансових послуг (характер, кількість скарг, що надійшли,
та кількість задоволених скарг):

Протягом 2016 року від споживачів фінансових послуг не надходило скарг щодо надання фінансових послуг Товариства

наявність позовів до суду стосовно надання фінансових послуг страховиком та результати їх розгляду:

Протягом 2016 року позовів до суду стосовно надання фінансових послуг Товариством не було.

19. Вкажіть інформацію про корпоративне управління у страховику, подання якої передбачено законами з питань регулювання

8

окремих ринків фінансових послуг та/або прийнятими згідно з такими законами нормативно-правовими актами органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Товариством подається вся необхідна інформація про корпоративне управління у фінансовій установі, подання якої передбачено законами з питань регулювання ринку страхових послуг та/або прийнятими згідно з такими законами нормативно-правовими актами органів, які здійснюють державне регулювання ринків фінансових послуг.

Звіт про корпоративне управління ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ» оформленний у відповідності до вимог Закону України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12.07.2001 р. № 2664-III (із змінами та доповненнями) та Порядку складання звітних даних страховиків, затвердженого Розпорядженням Держфінпослуг від 03.02.2004 р. № 39 (із змінами та доповненнями).

Голова Правління

М.П. КОМПАНІЯ

Головний бухгалтер

(підпис)

Ланська О.В.
(ініціали, прізвище)

(підпис)

Лушня В.В.
(ініціали, прізвище)

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
(в тисячах гривень)

ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА

«СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОМПАНІЮ

Випуск фінансової звітності ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ» (далі – Компанія) за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року, був схвалений рішенням ради Наглядової ради згідно Протоколу № 2-02/2017 від 27.02.2016 року. Ні учасники Товариства, ні інші особи не мають права вносити зміни до цієї фінансової звітності після її затвердження до випуску.

Звітним періодом, за який формується фінансова звітність, вважається календарний рік, тобто період з 01 січня по 31 грудня 2016 року.

Компанія є приватним акціонерним товариством, яке створено в Україні 07 грудня 2005 року(дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців: 07.12.2005р., №1074102000013074, місце проведення державної реєстрації – Шевченківська районна в м. Києві державна адміністрація). Компанія зареєстрована та здійснює свою діяльність відповідно до законодавства України та на її території.

Організаційно-правова форма Компанії – приватне акціонерне товариство.

Місцезнаходження Компанії: Україна, Одеська область, місто Одеса, вулиця Фонтанська дорога, будинок 25.

Відповідно до довідки ЄДРПОУ, основними видами діяльності Компанії є надання інших видів страхування, крім страхування життя (КВЕД 65.12).

Компанією отримано наступні ліцензії на здійснення страхової діяльності:

- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування фінансових ризиків серії АЕ №284271, строк дії ліцензії з 26.12.2013р. - безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного) серії АЕ №284272 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу) серії АЕ №293996 строк дії ліцензії з 18.04.2006р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ серії АЕ №293997 строк дії ліцензії з 18.04.2006р.-безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої ніж передбачена видами 01.12-01.14) серії АЕ №284270 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування залізничного транспорту серії АЕ №284274 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу) серії АЕ №284269 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від нещасних випадків серії АЕ №284275 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування серії АЕ №284273 строк дії ліцензії з 26.12.2013р.- безстрокова.
- Ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса Розпорядження №2910 строк дії ліцензії з 26.11.2015р.- безстрокова

- Ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту) Розпорядження №2304 строк дії ліцензії з 24.09.2015р.- безстрокова

Для покращення діяльності Товариства 20 липня 2016 року Засіданням Правління ПрАТ СК «АРСЕНАЛ» (Протокол засідання правління № 1/07 від 20 липня 2016 року)було прийнято рішення про створення відокремленого підрозділу «ВІДДІЛЕННЯ № 1 ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»» - Найменування: Відокремлений підрозділ «ВІДДІЛЕННЯ № 1 ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»», місцезнаходження за адресою: Україна, 65009, місто Одеса, вулиця Фонтанська дорога, будинок 25. Відокремлений підрозділ створювався і діяв для забезпечення частини діяльності Товариства та не мав статусу юридичної особи. Директором відокремленого підрозділу «ВІДДІЛЕННЯ № 1 ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»» - було призначено Яценко Олексія Олександровича. У зв'язку з відсутністю діяльності у відокремленому підрозділі «ВІДДІЛЕННЯ № 1 ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»» 13 січня 2017 року Засіданням Правління ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»» (Протокол засідання правління № 1/01-2017 від 13 січня 2017 року) було прийнято рішення про припинення відокремленого підрозділу «ВІДДІЛЕННЯ № 1 ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «СТРАХОВА КОМПАНІЯ «АРСЕНАЛ»», місцезнаходження за адресою: Україна, 65009, місто Одеса, вулиця Фонтанська дорога, будинок 25.

Кількість працівників станом на 31.12.2016 року складає 10 осіб.

Інформація щодо пов'язаних сторін Компанії представлено у Примітці «Операції з пов'язаними сторонами».

2 СУТТЕВІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

2.1 УМОВИ ОПЕРАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПОЛІТИЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ

Компанія здійснює свою діяльність в Україні. Незважаючи на те, що економіка України вважається ринковою, вона продовжує демонструвати певні риси, властиві економіці, що розвивається. Вони включають, але не обмежуються, низьким рівнем ліквідності на ринках капіталу, високим рівнем інфляції та значним дефіцитом державних фінансів та балансу зовнішньої торгівлі.

Політико-економічна ситуація в Україні суттєво погіршилася з того часу, як Уряд країни прийняв рішення про відмову від підписання Угоди про асоціацію та Угоду про поглиблена та всеосяжну зону вільної торгівлі з Європейським Союзом в кінці листопада 2013 року. Політичні та соціальні заворушення, поєднані із зростанням регіонального протистояння, привели до поглиблення існуючої в країні економічної кризи, зростання дефіциту державного бюджету та скорочення валютних резервів Національного банку України і, як результат, до подальшого зниження суверенних кредитних рейтингів України.

У 2014-2015 роках Україна продовжує знаходитися у стані політичних та економічних потрясінь. У березні 2014 року у результаті низки подій у Криму відбулося приєднання Республіки Крим до складу Російської Федерації, яке не було визнане Україною та міжнародним співтовариством. Ця подія привела до суттєвого погіршення відносин між Україною та Російською Федерацією. Слідом за нестабільністю у Криму регіональне протистояння поширилося на східні регіони України, головним чином, Донецьку та Луганську області. У травні 2014 року протести у цих областях переросли у розвал системи правопорядку, військові зіткнення та збройний конфлікт між озброєними прибічниками самопроголошених республік у Донецькій та Луганській областях та українськими силами. Протягом 2014-2015 років відбувалося і продовжується нестабільність та

повномасштабне збройне протистояння у певних частинах цих територій. При цьому частина Донецької та Луганської областей залишаються під контролем самопроголошених республік, у результаті чого українська влада наразі не має можливості повністю забезпечити виконання законів України на цій території.

Всі ці чинники призвели до значного зниження основних макроекономічних показників країни, збільшення дефіциту державного бюджету, зменшення валютних резервів Національного банку України («НБУ») та, як наслідок, подальшого зниження суворенного кредитного рейтингу.

За період вищезазначених подій, українська гривня («грн.»), у перерахунку за її офіційним обмінним курсом, встановленим НБУ, значно девальвувала по відношенню до основних іноземних валют. НБУ запровадив певні обмеження на придбання іноземної валюти, міжнародні розрахунки, а також запровадив більш жорсткі вимоги щодо обов'язкової конвертації надходжень в іноземній валюті у гривню.

При складанні цієї фінансової звітності враховувалися відомі результати впливу вищезазначених подій, що піддаються визначенню, на фінансовий стан і результати діяльності Компанії у звітному періоді.

Уряд визначив пріоритетами своєї політики асоціацію України з Європейським Союзом, реалізацію комплексу реформ, націлених на усунення існуючих дисбалансів в економіці, державних фінансах та державному управлінні, а також поліпшення інвестиційного клімату.

Стабілізація економіки України у досяжному майбутньому залежить від успішності заходів, які проводить уряд, та забезпечення тривалої фінансової підтримки України з боку міжнародних донорів та міжнародних фінансових установ.

Керівництво стежить за розвитком поточної ситуації та, за необхідності і наскільки це можливо, вживає заходів для мінімізації будь-яких негативних наслідків. Подальше погіршення політичних, макроекономічних та/або зовнішньоторговельних умов може і надалі негативним чином впливати на фінансовий стан та результати діяльності Компанії у такий спосіб, що наразі не може бути визначений.

2.2 ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ ОКРЕМОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Заява про відповідність

Ця фінансова звітність підготовлена відповідно до Міжнародних Стандартів Фінансової Звітності (далі - МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО) та Тлумачення (КТМФЗ, ПКТ), у редакції, затвердженій Радою по Міжнародним стандартам фінансової звітності (Рада з МСФЗ).

Фінансова звітність Компанії є фінансовою звітністю загального призначення, яка сформована з метою достовірно подання фінансового стану, фінансових результатів діяльності та грошових потоків Компанії для задоволення інформаційних потреб широкого кола користувачів при прийнятті ними економічних рішень.

Підготовлена Компанією фінансова звітність чітко та без будь-яких застережень відповідає всім вимогам чинних МСФЗ з врахуванням змін, внесених РМСБО станом на 01 січня 2015 року, дотримання яких забезпечує достовірне подання інформації в фінансовій звітності, а саме, доречної, достовірної, зіставної та зрозумілої інформації.

При формуванні фінансової звітності Компанія керувалася також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації і ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не протирічать вимогам МСФЗ.

Основа складання фінансової звітності

Ця фінансова звітність складена на основі принципу історичної вартості, за винятком зазначеного в основних положеннях облікової політики нижче (наприклад, оцінка окремих фінансових інструментів, що оцінюються відповідно до МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та інших).

Згідно МСФЗ (IFRS) 4 «Договори страхування» Компанія продовжує застосовувати діючу облікову політику, яка застосувалася до застосування МСФЗ, з деякими змінами, які дозволені відповідно до стандарту, який набирає чинності після застосування щодо договорів страхування.

Метод подання фінансової звітності

Компанія в звіті про фінансовий стан представляє активи та зобов'язання за формою, затвердженою українським законодавством. Аналіз відшкодування або погашення протягом періоду до 12 місяців після звітної дати (оборотні / короткострокові) і періоду понад 12 місяців після звітної дати (необоротні / довгострокові) представлений у відповідних примітках.

Компанія розкриває інформацію стосовно попереднього періоду щодо всіх сум, наведених у фінансовій звітності поточного періоду, а також включає порівняльну інформацію в описову частину, якщо вона є доречною для розуміння фінансової звітності поточного періоду.

Функціональна валюта і валюта подання фінансової звітності

Фінансова звітність представлена в українській гривні, що є функціональною валютою Компанії. Вся фінансова інформація, представлена в українських гривнях, округляється до найближчої тисячі, якщо не вказано інше. Гривня не є вільноконвертованою валютою за межами України.

Припущення щодо функціонування Компанії в найближчому майбутньому

Фінансова звітність була підготовлена виходячи з припущення, що Компанія буде продовжувати свою діяльність як діюче підприємство в осяжному майбутньому, що передбачає реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході звичайної діяльності.

Таким чином, керівництво Компанії підготувало цю фінансову звітність відповідно до принципу подальшого безперервного функціонування. Формуючи таке професійне судження, керівництво врахувало фінансовий стан Компанії, свої існуючі наміри, заплановану в бюджеті прибутковість діяльності у майбутньому та доступ до фінансових ресурсів, а також проаналізувало вплив поточної фінансової та економічної ситуації на майбутню діяльність Компанії.

При цьому слід зазначити, що на дату затвердження звітності, Компанія функціонує в нестабільному середовищі, що пов'язано з наслідками світової економічної кризи та нестабільної ситуації у країні. Стабілізація економічної ситуації в Україні буде значною мірою залежати від ефективності фіiscalьних та інших заходів, що будуть здійснюватися урядом України. У той же час не існує чіткого уявлення того, яких заходів вживатиме уряд України для подолання кризи. У зв'язку з відсутністю чіткого плану заходів уряду по виходу з кризи неможливо достовірно оцінити ефект впливу поточної економічної ситуації на фінансовий стан Компанії. В результаті виникає невизначеність, яка може вплинути на майбутні операції, можливість відшкодування вартості активів Компанії та здатність Компанії обслуговувати і платити за своїми боргами в міру настання термінів їх погашення. Дана фінансова звітність не включає ніяких коригувань, які можуть мати місце в результаті такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено, якщо вони стануть відомі та зможуть бути оцінені.

2.3 ОСНОВНІ СУДЖЕННЯ, ОЦІНКИ ТА ФАКТОРИ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ

Компанія використовує оцінки та припущення, які впливають на суми, що визнаються у фінансовій звітності, та на балансову вартість активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року. Розрахунки та судження постійно переглядаються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів та зобов'язань протягом наступного фінансового року включають:

Термін корисного використання основних засобів та нематеріальних активів

Оцінка термінів корисного використання основних засобів та нематеріальних активів є предметом професійного судження, яке базується на основі досвіду використання аналогічних активів. Майбутні економічні вигоди від даних активів, виникають переважно від їх поточного використання під час надання послуг. Тим не менш, інші фактори, такі як фізичний та моральний знос, часто призводять до змін розмірів майбутніх економічних вигід, які як очікується будуть отримані від використання даних активів.

Керівництво періодично оцінює правильність остаточного терміну корисного використання основних засобів та нематеріальних активів. Ефект від перегляду остаточного терміну корисного використання основних засобів та нематеріальних активів відображається у періоді, коли такий перегляд мав місце чи в майбутніх звітних періодах, якщо можливо застосувати. Відповідно, це може вплинути на величину майбутніх амортизаційних відрахувань та балансову вартість основних засобів.

Оцінка справедливої вартості фінансових інструментів

Якщо ціна фінансового інструмента, що котирується на ринку, доступна, справедлива вартість розраховується, базуючись на ній. Коли на ринку не спостерігається параметрів для оцінки, або вони не можуть бути виведені з наявних ринкових цін, справедлива вартість визначається шляхом аналізу інших наявних ринкових даних, прийнятних для кожного продукту, а також шляхом застосування моделей ціноутворення, які використовують математичну методологію, засновану на прийнятих фінансових теоріях. Моделі ціноутворення враховують договірні умови по фінансових інструментах, а також ринкові параметри оцінки, такі, як процентні ставки, волатильність та валютні курси обміну. Коли ринкові параметри оцінки відсутні, керівництво здійснює судження на основі своєї найкращої оцінки такого параметра за даних обставин, що обґрунтовано відображає ціну по даному інструменту, яка була б визначена ринком, за умови наявності ринку. При здійсненні даної оцінки використовуються різноманітні прийнятні методи, включаючи дані подібних інструментів, історичні дані і методи екстраполяції. Компанія вважає, що бухгалтерські оцінки та припущення, які мають відношення до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є ключовим джерелом невизначеності оцінок, тому що:

- вони з високим ступенем ймовірності піддаються змінам з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо процентних ставок, волатильності, змін валютних курсів, коригувань при оцінці інструментів, а також специфічних особливостей операцій; та
- вплив зміни в оцінках на активи, відображені в окремому звіті про фінансовий стан, а також на доходи/(витрати) може бути значним.

Якби керівництво використовувало інші припущення щодо процентних ставок, волатильності, курсів обміну валют і коригувань при оцінці інструментів, більша або менша зміна в оцінці

вартості фінансових інструментів в разі відсутності ринкових котирувань мала б істотний вплив на відображеній в окремій фінансовій звітності чистий прибуток та збиток Компанії. У Примітках міститься детальна інформація про використані методики оцінки та ключові припущення, використані під час визначення справедливої вартості фінансових інструментів.

Судження щодо очікуваних термінів утримування фінансових інструментів

Керівництво Компанії застосовує професійне судження щодо термінів утримання фінансових інструментів, що входять до складу фінансових активів. Професійне судження за цим питанням ґрунтуються на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Проте існують невизначеності, які можуть бути пов'язані з призупиненням обігу цінних паперів, що не є підконтрольним керівництву Компанії фактором і може суттєво вплинути на оцінку фінансових інструментів.

Судження щодо виявлення ознак знецінення активів

На кожну звітну дату Компанія проводить аналіз дебіторської заборгованості, іншої дебіторської заборгованості та інших фінансових активів на предмет наявності ознак їх знецінення. Збиток від знецінення визнається виходячи з власного професійного судження керівництва за наявності об'єктивних даних, що свідчать про зменшення передбачуваних майбутніх грошових потоків за даним активом у результаті однієї або кількох подій, що відбулися після визнання фінансового активу.

Управлінський персонал оцінює зменшення корисності депозитів в банках, грошей та їх еквівалентів, визначаючи ймовірність відшкодування їх вартості на основі детального аналізу банків. Фактори, що беруться до уваги, включають фінансовий стан банку, кредитні рейтинги, присвоєні банку, та історію співробітництва з ним.

Станом на 31.12.2016 року, управлінський персонал не ідентифікував ознак знецінення грошових коштів та їх еквівалентів у банках, і, відповідно, не створив резерви на покриття збитків від знецінення цих сум.

Однак, суттєве погіршення економічної ситуації в Україні, значна девальвація української гривні, нестача ліквідних коштів у банківському секторі та дострокове зняття депозитів, разом із фінансовими труднощами українських банків, призводять до суттєвої невизначеності оцінок щодо можливості їх відшкодування.

У разі, якщо банки не зможуть повернути Компанії гроші та їх еквіваленти після звітної дати, необхідно буде відобразити в обліку додаткові збитки від зменшення корисності.

Фінансові активи, утримувані до погашення

Керівництво застосовує судження для прийняття рішення про те, чи можна класифікувати фінансові активи як утримувані до погашення, зокрема, для оцінки:

- свого наміру та здатності утримувати ці активи до погашення; і
- наявності у цих активів котирувань на активному ринку.

Якщо Компанія не зможе утримувати такі інвестиції до погашення (за винятком певних окремих обставин – наприклад, продаж незначного обсягу інвестицій незадовго до терміну погашення), вона повинна буде рекласифікувати всю категорію в активи, наявні для продажу. Таким чином, ці інвестиції повинні будуть оцінюватися за справедливою, а не за амортизованою вартістю.

Резерв сумнівних боргів

Компанія проводить нарахування резерву сумнівних боргів з метою покриття потенційних збитків у випадках неспроможності дебітора здійснювати необхідні платежі. При оцінці достатності резерву сумнівних боргів керівництва враховує поточні загальноекономічні умови, платоспроможність дебітора та зміни умов здійснення платежів.

Коригування суми резерву сумнівних боргів, що відображені у фінансовій звітності, можуть проводитись у результаті зміни економічної чи галузевої ситуації або фінансового стану окремих клієнтів.

Податкове законодавство

Податкове, валютне та митне законодавство України може тлумачитись по-різному і часто змінюється. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченнями цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності.

Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів. В результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафи та пени.

Використання ставок дисконтування

Станом на 31.12.2016 середньозважена ставка за портфелем банківських депозитів у національній валюті в банках, у яких не введено тимчасову адміністрацію або не запроваджено ліквідаційну комісію, становила 11,8% річних, за портфелем депозитів у доларах США – 6,7% річних.

Оцінка адекватності страхових зобов'язань

Страхові резерви - при розрахунку страхових технічних резервів та тестуванні їх на предмет адекватності Компанія використовує відповідні актуарні припущення які базуються на ретроспективному досвіді Компанії відносно розвідку страхових випадків, а також суб'єктивних оцінок спеціалістів щодо рівня збитку від кожного страхового випадку, що наступна (резерви збитків), які передбачають можливість зміни фінальних розрахункових показників. Керівництво Компанії у своїх оцінках виходить з найбільш вірогідних варіантів розвитку подій.

Інші джерела невизначеності

Незважаючи на здійснення українським урядом низки стабілізаційних заходів, спрямованих на забезпечення ліквідності українських компаній, невизначеність щодо доступу до капіталу та вартості капіталу для Компанії та його контрагентів триває і надалі, що може негативно вплинути на фінансовий стан Компанії, результати її діяльності та перспективи розвитку.

Керівництво не може достовірно оцінити вплив на фінансовий стан Компанії будь-якого подальшого погіршення ситуації з ліквідністю на фінансових ринках та підвищення нестабільності на валютних ринках та ринках капіталу. На думку керівництва, вживаються усі необхідні заходи для підтримки життєздатності та зростання господарської діяльності Компанії у поточних умовах.

2.4 ЗМІНИ У ПОДАННІ

У випадку, коли Компанія ретроспективно застосовує зміни у обліковій політиці, ретроспективно перераховує та/або рекласифікує статті у фінансовій звітності, що призводить до зміни даних

попереднього періоду, Компанія робить відповідні розкриття у розділі Приміток "Виправлення помилок".

У представлений фінансовій звітності Компанія не робила вищезгадані розкриття, оскільки не мала помилок у минулому періоді, а ретроспективні застосування (у разі, якщо вони мали місце) не вплинули на минулі періоди та не змінили вхідні сальдо та порівняльні дані фінансової звітності.

Ретроспективні застосування нових стандартів та інтерпретацій, а також випущених, але ще не застосованих стандартів (у разі, якщо вони мали місце) не вплинули на минулі періоди та не змінили вхідні сальдо та порівняльні дані фінансової звітності.

Застосування нових стандартів та інтерпретацій

При підготовці фінансової звітності за рік, що закінчився 31 грудня 2015 року, Компанія застосувала всі нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, які мають відношення до її операцій та є обов'язковими для застосування при складанні звітності, починаючи з 1 січня 2015 року. Застосування доповнень та змін до стандартів та інтерпретацій, не привело до будь-якого впливу на облікову політику, фінансовий стан чи результати діяльності Компанії.

Поправки до МСБО (IAS) 19 «Програми з визначеню виплатою: внески працівників»

МСБО (IAS) 19 вимагає, щоб при обліку програм з визначеню виплатою організація брала до уваги внески з боку працівників і третіх осіб. Якщо внески пов'язані з наданням послуг, вони повинні бути віднесені на періоди надання послуг в якості від'ємної винагороди. Дані поправки роз'яснюють, що, якщо сума внесків не залежить від кількості років надання послуг, організація може визнавати такі внески в якості зменшення вартості послуг в періоді, в якому послуги були надані, замість того, щоб відносити внески на терміни надання послуг. Ця поправка набирає чинності для річних періодів, починаючи 1 липня 2014 або після цієї дати. Ця поправка не може бути застосована до діяльності Компанії, так як Компанія не має програм з визначеню виплатою, що передбачають внески з боку працівників або третіх осіб.

«Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2010-2012 років»

За винятком поправки, що відноситься до МСФЗ (IFRS) 2 «Платіж на основі акцій», яке застосовується до платежів на основі акцій, з датою подання 1 липня 2014 або після цієї дати, всі інші поправки набирають чинності для звітних періодів, що починаються з 1 липня 2014 або після цієї дати. Компанія застосувала наступні поправки вперше в цієї фінансової звітності:

МСФЗ (IFRS) 2 «Платіж на основі акцій»

Дана поправка застосовується перспективно і роз'яснює питання, пов'язані з визначенням умов досягнення результатів і умов періоду надання послуг, які є умовами наділення правами. Роз'яснення відповідають методу, який використовувався Компанією для визначення умов досягнення результатів і умов періоду надання послуг, які є умовами наділення правами, у попередніх періодах. Крім цього, Компанія не надавала ніяких винагород протягом другої половини 2014 року. Таким чином, дана поправка не вплинула на фінансову звітність або облікову політику Компанії.

МСФЗ (IFRS) 3 "Об'єднання бізнесу"

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що всі угоди про умовне відшкодування, що класифіковані як зобов'язання (або активи), що виникли в результаті об'єднання бізнесу, повинні згодом оцінюватися за справедливою вартістю через прибуток або збиток, незалежно від того, відносяться вони до сфери застосування МСБО (IAS) 39 чи ні. Ця поправка відповідає поточній обліковій політиці Компанії і, таким чином, не мала впливу на неї.

МСФЗ (IFRS) 8 «Операційні сегменти»

Поправки застосовуються ретроспективно і роз'яснюють, що:

- Організація повинна розкривати інформацію щодо суджень, які використані керівництвом при застосуванні критерій агрегування, описаних у пункті 12 МСФЗ (IFRS) 8, включаючи короткий опис агрегованих операційних сегментів і економічних характеристик (наприклад, продажу та валова маржа), використаних при оцінці «аналогічності» сегментів;

- звірку активів сегмента із загальною сумою активів, також як і інформацію щодо зобов'язань по сегменту, потрібно розкривати тільки, якщо звірка надається керівництву, що приймає операційні рішення.

Дані зміни не вплинули на окрему фінансову звітність або облікову політику Компанії.

МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»

Зміни, внесені в основу для висновків МСФЗ (IFRS) 13, роз'яснюють, що виключення деяких параграфів з МСБО (IAS) 39 після виходу МСФЗ (IFRS) 13 не ставило за мету скасувати можливість оцінки короткострокової дебіторської та кредиторської заборгованості за сумою рахунків в тих випадках, коли вплив відсутності дисконтування є несуттєвим. Дані зміни не вплинули на фінансову звітність або облікову політику Компанії.

МСБО (IAS) 16 «Основні засоби» та МСБО (IAS) 38 «Нематеріальні активи»

Поправка застосовується ретроспективно і пояснює в МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 38, що актив може бути переоцінений з урахуванням спостережуваних даних або шляхом коригування валової балансової вартості активу до ринкової вартості, або шляхом визначення ринкової вартості, відповідної балансової вартості активу та пропорційної коригування валової балансової вартості таким чином, щоб кінцева балансова вартість дорівнювала ринковій вартості. Крім цього пояснюється що, накопичена амортизація - це різниця між валовою і балансовою вартості активів. Ця поправка не вплинула на коригування з переоцінки, оскільки Компанія не використовувала метод переоціненої вартості протягом поточного періоду.

МСБО (IAS) 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони»

Поправка застосовується ретроспективно і роз'яснює, що керуюча компанія (організація, яка надає послуги ключового управлінського персоналу) є пов'язаною стороною, щодо якої застосовуються вимоги про розкриття інформації щодо пов'язаних сторін. Також організація, що користується послугами керуючої організації, повинна розкривати інформацію про витрати на послуги керуючих компаній. Ця поправка не застосовується до Компанії, так як Компанія не користується послугами, наданими керуючими компаніями.

«Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2011-2013 років»

Дані поправки набувають чинності для звітних періодів, що починаються з 1 липня 2014 або після цієї дати. Компанія застосувала ці удосконалення вперше в цієї фінансової звітності. Вони включають:

МСФЗ (IFRS) 3 "Об'єднання бізнесу"

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює вилучення зі сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3:

- до сфери застосування МСФЗ (IFRS) 3 не належать всі угоди про спільне підприємництво, а не тільки спільні підприємства;
- цей виняток зі сфери застосування застосовується тільки до обліку у фінансовій звітності самих угод про спільне підприємництво.

Компанія не є угодою про спільне підприємництво, тому ця поправка не застосовується до неї.

МСФЗ (IFRS) 13 «Оцінка справедливої вартості»

Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що звільнення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля, може застосовуватися не тільки до фінансових активів та фінансових зобов'язань, але й до інших договорів у сфері

застосування МСБО (IAS) 39. Компанія не застосовує звільнення в МСФЗ (IFRS) 13, що передбачає можливість оцінки справедливої вартості на рівні портфеля.

МСБО (IAS) 40 «Інвестиційна нерухомість”

Опис додаткових послуг в МСБО (IAS) 40 визначає відмінність між інвестиційним майном і майном, залізним власником (тобто основними засобами). Поправка застосовується перспективно і роз'яснює, що МСФЗ (IFRS) 3, а не опис додаткових послуг в МСБО (IAS) 40, застосовується для визначення того, чи є операція покупкою активу або об'єднанням бізнесу. У попередніх періодах при визначенні того, чи є операція придбанням активу або придбанням бізнесу Компанія керувалася МСФЗ (IFRS) 3, а не МСБО (IAS) 40. Таким чином, дана поправка не вплинула на облікову політику Компанії.

Стандарти, які були випущені, але ще не набули чинності

Нижче наводяться стандарти та роз'яснення, які були випущені, але ще не набули чинності на дату випуску фінансової звітності Компанії. Компанія має намір застосовувати ці стандарти з дати їх вступу в силу.

МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти»

У липні 2014 року Рада з МСФЗ випустила остаточну редакцію МСФЗ (IFRS) 9 «Фінансові інструменти», яка замінює МСБО (IAS) 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» і всі попередні редакції МСФЗ (IFRS) 9. МСФЗ (IFRS) 9 об'єднує разом три частини проекту з обліку фінансових інструментів: класифікація та оцінка, знецінення та облік хеджування.

МСФЗ (IFRS) 9 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2018 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. За винятком обліку хеджування стандарт застосовується ретроспективно, але надання порівняльної інформації не є обов'язковим. Вимоги щодо обліку хеджування, головним чином, застосовуються перспективно, з деякими обмеженими винятками.

Компанія планує розпочати застосування нового стандарту з необхідною дати набрання чинності. У 2015 році Компанія здійснила загальну оцінку впливу всіх трьох частин МСФЗ (IFRS) 9. Ця попередня оцінка ґрунтується на інформації, доступної в даний час, і може бути змінена внаслідок більш детального аналізу або отримання додаткової обґрунтованої і підтвердженої інформації, яка стане доступною для Компанії в майбутньому. В цілому, Компанія не очікує значного впливу нових вимог на свій бухгалтерський баланс та власний капітал, за винятком застосування вимог до знецінення в МСФЗ (IFRS) 9. Компанія очікує визнання більшої суми оціночного резерву під збитки, що надасть негативний вплив на власний капітал, і в майбутньому проведе детальний аналіз для визначення суми збільшення.

Основні особливості нового стандарту:

Фінансові активи вимагається відносити до трьох категорій оцінки: фінансові активи, які у подальшому оцінюються за амортизованою вартістю, фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід, та фінансові активи, які у подальшому оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

Класифікація боргових інструментів залежить від бізнес-моделі організації, що використовується для управління фінансовими активами, і результатів аналізу того факту, чи договірні грошові потоки є виключно виплатами основної суми боргу та процентів. Якщо борговий інструмент утримується для отримання грошових потоків, він може обліковуватись за амортизованою вартістю, якщо він також відповідає критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів. Боргові інструменти, які відповідають критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів і утримуються в портфелі, коли підприємство одночасно отримує потоки грошових коштів від активів і продаж активів, можуть відноситись у категорію за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на інший сукупний дохід. Фінансові активи, що мають грошові потоки, які

не є виключно виплатами основної суми боргу та процентів, слід оцінювати за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат (наприклад, похідні фінансові інструменти). Вбудовані похідні фінансові інструменти не відокремлюються від фінансових активів, а враховуються при оцінці відповідності критерію виключно виплат основної суми боргу та процентів.

Інвестиції в інструменти капіталу завжди оцінюються за справедливою вартістю. Проте керівництво може зробити остаточний вибір представляти зміни справедливої вартості в іншому сукупному доході за умови, що інструмент не утримується для торгівлі. Якщо інструмент капіталу утримується для торгівлі, зміни справедливої вартості відображаються у складі прибутку чи збитку.

Більшість вимог МСБО (IAS) 39 щодо класифікації та оцінки фінансових зобов'язань були перенесені до МСФЗ (IFRS) 9 без змін. Основна відмінність полягає у тому, що організація буде зобов'язана показувати у складі інших сукупних доходів вплив змін у власному кредитному ризику фінансових зобов'язань, віднесенних до категорії за справедливою вартістю, зміни якої відносяться на фінансовий результат.

МСФЗ (IFRS) 9 вводить нову модель для визнання збитків від знецінення – модель очікуваних кредитних збитків. В основі цієї моделі лежить три етапний підхід, в межах якого аналізується зміна кредитної якості фінансових активів після їх початкового визнання. На практиці нові правила означають, що організації будуть зобов'язані негайно обліковувати збиток у сумі очікуваного кредитного збитку за 12 місяців при початковому визнанні фінансових активів, які не мають кредитного знецінення (чи для дебіторської заборгованості за основною діяльністю – у сумі очікуваного кредитного збитку за весь строк дії такої заборгованості). У разі суттєвого зростання кредитного ризику, знецінення оцінюється із використанням очікуваного кредитного збитку за весь строк дії фінансового активу, а не очікуваного кредитного збитку за 12 місяців. Ця модель передбачає операційні спрощення дебіторської заборгованості за орендою та основною діяльністю.

Переглянуті умови до обліку хеджування забезпечують більш тісний зв'язок обліку з управлінням ризиками. Цей стандарт надає підприємствам можливість вибору облікової політики: вони можуть застосовувати облік хеджування відповідно до МСФЗ (IFRS) 9 чи продовжувати застосовувати до всіх відносин хеджування МСБО (IAS) 39, оскільки у стандарті не розглядається облік макрохеджування.

Наразі Компанія оцінює вплив цього нового стандарту на її окрему фінансову звітність.

МСФЗ (IFRS) 14 «Рахунки відкладених тарифних різниць»

МСФЗ (IFRS) 14 є необов'язковим стандартом, який дозволяє організаціям, діяльність яких підлягає тарифному регулюванню, продовжувати застосовувати більшість застосовувалися ними діючих принципів облікової політики щодо залишків по рахунках відкладених тарифних різниць після першого застосування МСФЗ. Організації, що застосовують МСФЗ (IFRS) 14, повинні представити рахунки відкладених тарифних різниць окремими рядками в звіті про фінансовий стан, а руху по таким залишкам - окремими рядками у звіті про прибуток або збиток і інший сукупний доход. Стандарт вимагає розкриття інформації про характер тарифного регулювання та пов'язаних з ним ризики, а також про вплив такого регулювання на фінансову звітність організації. МСФЗ (IFRS) 14 набуває чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати. Оскільки Компанія вже готове звітність за МСФЗ, даний стандарт не застосований до її фінансової звітності.

МСФЗ (IFRS) 15 «Виручка за договорами з покупцями»

МСФЗ (IFRS) 15 був випущений в травні 2014 року і передбачає модель, що включає п'ять етапів, яка буде застосовуватися щодо виручки за договорами з покупцями. Згідно МСФЗ (IFRS) 15 виручка визнається в сумі, що відображає відшкодування, право на яке організація очікує отримати в обмін на передачу товарів або послуг покупцю.

Новий стандарт по виручці замінить всі існуючі вимоги МСФЗ по визнанню виручки. Після того, як Рада з МСФЗ закінчить роботу над змінами, які відкладуть дату набрання чинності на один рік, для річних періодів, починаючи 1 січня 2018 або після цієї дати буде вимагатися повне ретроспективне застосування або модифіковане ретроспективне застосування, при цьому допускається дострокове застосування.

Цей новий стандарт вводить основний принцип визнання виручки за ціною операції у випадку передачі товарів чи послуг замовнику. окремі партії товарів чи пакети послуг, які чітко ідентифіковані, повинні визнаватись окремо, а будь-які знижки та ретроспективні знижки з ціни контракту, як правило, мають відноситись на окремі елементи. Якщо сума винагороди з будь-яких причин варіється, слід визнавати мінімальні суми за умови відсутності значного ризику перегляду. Витрати, понесені у зв'язку з гарантіями за контрактами із клієнтами, необхідно капіталізувати та амортизувати протягом періоду надходження вигод від контракту. Наразі Компанія оцінює вплив цього нового стандарту на його фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 «Спільна діяльність» - «Облік придбань часток участі у спільних операціях»

Поправки до МСФЗ (IFRS) 11 вимагають, щоб учасник спільних операцій враховував придбання частки участі у спільній операції, діяльність якої являє собою бізнес, згідно з відповідними принципами МСФЗ (IFRS) 3 для обліку об'єднань бізнесу. Поправки також роз'яснюють, що раніше були частки участі у спільній операції не переоцінювати при придбанні додаткової частки участі в тій же спільної операції, якщо зберігається спільний контроль. Крім того, в МСФЗ (IFRS) 11 було включено виключення зі сфери застосування, згідно з яким дані поправки не застосовуються, якщо сторони, які здійснюють спільний контроль (включаючи організацію, яка звітує), знаходяться під загальним контролем однієї і тієї ж кінцевої контролюючої сторони.

Поправки застосовуються як щодо придбання первісної частки участі у спільній операції, так і щодо придбання додаткових часток в тій же спільній операції і набирають чинності на перспективній основі річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Очікується, що поправки не зроблять впливу на фінансову звітність Компанії.

Поправки до МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 38 «Роз'яснення допустимих методів амортизації»

Поправки роз'яснюють принципи МСБО (IAS) 16 та МСБО (IAS) 38, які полягають в тому, що виручка відображає структуру економічних вигод, які генеруються в результаті діяльності бізнесу (частиною якого є актив), а не економічні вигоди, які споживаються в рамках використання активу. У результаті заснований на виручці метод не може використовуватися для амортизації основних засобів і може використовуватися тільки в рідкісних випадках для амортизації нематеріальних активів. Поправки застосовуються перспективно для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Очікується, що поправки не зроблять впливу на фінансову звітність Компанії, оскільки Компанія не використовувала заснований на виручці метод для амортизації своїх необоротних активів.

Зміни до МСФЗ (IAS) 16 та МСФЗ (IAS) 41 «Сільське господарство: плодоносні рослини»

Вносяться зміни у вимоги до обліку біологічних активів, що відповідають визначеню плодоносних рослин. Згідно зі змінами, біологічні активи, що відповідають визначеню плодоносних рослин, більш не належать до сфери застосування МСФЗ (IAS) 41. Замість цього до них застосовується МСФЗ (IAS) 16. Після первісного визнання плодоносні рослини будуть оцінюватися згідно з МСФЗ (IAS) 16 по накопичених фактичним витратам (до дозрівання) і з використанням моделі обліку за фактичними витратами або моделі пересоцінки (після дозрівання). Зміни також підтверджують, що продукція плодоносних рослин й надалі залишається у сфері застосування МСФЗ (IAS) 41 і має оцінюватися за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж. Відносно державних субсидій, що відносяться до плодоносних рослин, застосовуватиметься МСФЗ (IAS) 20 «Облік державних грантів і розкриття інформації про державну допомогу». Зміни застосовуються ретроспективно до річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Очікується, що

зміни не вплинуть на фінансову звітність Компанії, оскільки у Компанії відсутні плодоносні рослини.

Поправки до МСБО (IAS) 27 «Метод часткової участі в окремих фінансових звітах»

Поправки дозволяють організаціям застосовувати метод участі для обліку інвестицій у дочірні організації, спільні підприємства та залежні організації в окремій фінансовій звітності. Організації, які вже застосовують МСФЗ і приймають рішення про переход на метод пайової участі у своїй окремій фінансовій звітності, повинні будуть застосовувати дану зміну ретроспективно. Організації, що вперше застосовують МСФЗ і приймаючи рішення про використання методу участі в своїй окремій фінансовій звітності, зобов'язані застосовувати цей метод з дати переходу на МСФЗ. Поправки набувають чинності для річних періодів, що починаються 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Наразі Компанія оцінює вплив цих змін на її окрему фінансову звітність.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28 «Продаж або внесок активів в угодах між інвестором і його залежною організацією або спільному підприємством»

Поправки розглядають протиріччя між МСФЗ (IFRS) 10 та МСБО (IAS) 28, у частині обліку втрати контролю над дочірньою організацією, яка продається залежною організацією або спільному підприємству або вносяться до них. Поправки роз'яснюють, що прибутки або збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що представляють собою бізнес згідно з визначенням в МСФЗ (IFRS) 3, в угоді між інвестором і його залежною організацією або спільним підприємством, визнаються в повному обсязі. Однак прибутки або збитки, які виникають в результаті продажу або внеску активів, що не представляють собою бізнес, визнаються лише в межах часток участі, наявних у інших, ніж організація інвесторів у залежною організації чи спільному підприємстві. Дані поправки застосовуються перспективно і набирають чинності для річних періодів, починаючи 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається дострокове застосування. Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Компанії.

«Щорічні удосконалення МСФЗ, період 2012-2014 років»

Дані поправки набувають чинності для річних періодів, починаючи 1 січня 2016 Документ включає в себе наступні поправки:

МСФЗ (IFRS) 5 «Непоточні активи, утримувані для продажу, та припинена діяльність»

Вибуття активів (або ліквідаційних груп) здійснюється, як правило, за допомогою продажу або розподілу власникам. Поправка роз'яснює, що переход від одного методу вибуття до іншого повинен вважатися не новим планом з вибуття, а продовженням початкового плану. Таким чином, застосування вимог МСФЗ (IFRS) 5 не переривається. Дані поправки повинна застосовуватися перспективно.

МСФЗ (IFRS) 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації»

(i) Договори на обслуговування

Поправка роз'яснює, що договір на обслуговування, що передбачає сплату винагороди, може являти собою тривалу участь у фінансовому активі. Для визначення необхідності розкриття інформації організація повинна оцінити характер винагороди та угоди відповідно до вказівок щодо подальшої участі в МСФЗ (IFRS) 7.

Оцінка того, які договори на обслуговування являють собою тривалу участь, повинна бути проведена ретроспективно. Однак розкриття інформації є необхідним для періодів, що починаються до річного періоду, в якому організація вперше застосовує дану поправку.

(ii) Застосування поправок до МСФЗ (IFRS) 7 у скорочений проміжній фінансовій звітності

Поправка роз'яснює, що вимоги до розкриття інформації про взаємозалік не застосовуються до скороченої проміжної фінансової звітності за винятком випадків, коли така інформація представляє собою значні оновлення інформації, відображені в останньому річному звіті. Дані поправки повинна застосовуватися ретроспективно.

МСБО (IAS) 19 «Виплати працівникам»

Поправка роз'яснює, що розвиненість ринку високоякісних корпоративних облігацій оцінюється на підставі валюти, в якій облігація деномінована, а не країни, в якій облігація випущена. При відсутності розвиненого ринку високоякісних корпоративних облігацій, деномінованих в певній валюті, необхідно використовувати ставки за державними облігаціями. Дані поправки повинна застосовуватися перспективно.

МСБО (IAS) 34 «Проміжна фінансова звітність»

Поправка роз'яснює, що інформація за проміжний період повинна бути розкрита або у проміжній фінансовій звітності, або в іншому місці проміжного фінансового звіту (наприклад, в коментарях керівництва або у звіті про оцінку ризиків) із зазначенням відповідних перехресних посилань у проміжній фінансовій звітності. Інша інформація в проміжному фінансовому звіті повинна бути доступна для користувачів на тих же умовах і в ті ж терміни, що і проміжна фінансова звітність. Дані поправки повинна застосовуватися ретроспективно.

Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Компанії.

Поправки до МСБО (IAS) 1 «Ініціатива у сфері розкриття інформації»

Поправки до МСБО (IAS) 1 «Подання фінансової звітності» швидше роз'яснюють, а не значно змінюють, існуючі вимоги МСБО (IAS) 1. Поправки роз'яснюють наступне:

- Вимоги до суттєвості МСБО (IAS) 1;
- Окремі статті у звіті (ах) про прибуток або збиток і інший сукупний дохід і в звіті про фінансовий стан можуть бути дезагреговані;
- У організацій є можливість вибирати порядок подання приміток до фінансової звітності;
- Частка іншого сукупного доходу залежних організацій та спільних підприємств, які обліковуються за методом пайової участі, повинна представлятися агреговано в рамках однієї статті і класифікуватися як статей, які будуть чи не будуть згодом рекласифіковано до складу прибутку або збитку.

Крім цього, поправки роз'яснюють вимоги, які застосовуються при поданні додаткових проміжних підсумкових сум у звіті про фінансовий стан і звіті (ах) про прибуток або збиток і інший сукупний дохід. Дані поправки набувають чинності для річних періодів, починаючи 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається досркове застосування. Очікується, що дані поправки не зроблять впливу на фінансову звітність Компанії.

Поправки до МСФЗ (IFRS) 10, МСФЗ (IFRS) 12 та МСБО (IAS) 28 «Інвестиційні організації: застосування виключення з вимоги про консолідацію»

Поправки розглядають питання, які виникли при застосуванні винятки щодо інвестиційних організацій згідно з МСФЗ (IFRS) 10. Поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що виключення з вимоги про подання консолідований фінансової звітності застосовується і до материнської організації, яка є дочірньою організацією інвестиційної організації, що оцінює свої дочірні організації за справедливою вартістю.

Крім цього, поправки до МСФЗ (IFRS) 10 роз'яснюють, що консолідації підлягає тільки така дочірня організація інвестиційної організації, яка сама не є інвестиційною організацією і надає інвестиційної організації допоміжні послуги. Всі інші дочірні організації інвестиційної організації оцінюються за справедливою вартістю.

Поправки до МСБО (IAS) 28 дозволяють інвестору при застосуванні методу участі зберегти оцінку за справедливою вартістю, застосовану його залежною організацією або спільним підприємством, є інвестиційним організацією, до своїх власних часткам участі в дочірніх організаціях.

Ці поправки повинні застосовуватися ретроспективно і набирають чинності для річних періодів, починаючи 1 січня 2016 або після цієї дати, при цьому допускається досркове застосування.

Очікується, що дані поправки не вплинуть на фінансову звітність Компанії.

Перше застосування МСФЗ

Перше застосування МСФЗ відбулося на 01 Січня 2012 року.

3 ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Облікова політика, викладена нижче, послідовно застосовувалася до всіх періодів, представлених у цій фінансової звітності.

Страхові контракти

(i) Класифікація контрактів

Під страховим контрактом мається на увазі контракт, згідно з яким одна сторона (страховик) приймає значний страховий ризик іншої сторони (власника страхового поліса), погодившись надати компенсацію власникові страхового поліса, якщо визначена непевна майбутня подія (страховий випадок) негативно вплине на власника страхового поліса. Страховий ризик не є фінансовим ризиком.

Фінансовий ризик - це ризик можливої майбутньої зміни однієї або кількох визначених ставок відсотка, ціни на фінансові інструменти, ціни на споживчі товари, валютного курсу, індексу цін чи ставок, показника кредитного рейтингу чи індексу кредитоспроможності або іншої змінної величини, за умови, що у випадку нефінансової змінної величини, ця змінна не є характерною для сторони контракту. Страхові контракти можуть також покривати певний фінансовий ризик.

Страховий ризик у свою чергу є значним, якщо і тільки якщо страховий випадок може змусити страховика здійснити значні додаткові виплати за будь-яким сценарієм, за винятком сценаріїв, яким бракує комерційної сутності (тобто які не мають жодного очевидного впливу на операцію в економічному контексті).

Контракт, який відповідає визначенням страхового контракту, залишається страховим контрактом доти, поки не припиняється всі права та зобов'язання (або поки не закінчиться термін дії).

Контракти, згідно з якими передача страхового ризику до Компанії від власника страхового поліса є несуттєвою, класифікуються як фінансові інструменти (див. Примітку «Фінансові інструменти»).

(ii) Визнання та оцінка страхових контрактів

Премії

Валова сума страхових премій за укладеними договорами страхування являє собою премії, визнані на валовій основі відповідно до умов договорів. Зароблені частка отриманих премій визнається у складі доходу. Зароблені премії визнаються від дати переходу ризику, протягом періоду покриття збитків, з урахуванням характеру ризиків, передбачених договорами.

Дострокове припинення дії страхових полісів

Дія страхових полісів може бути достроково припинена Компанією, якщо існують об'єктивні ознаки того, що страхувальник не бажає або не може продовжувати сплачувати страхові премії. Таким чином, дострокове припинення дії страхових полісів стосується переважно тих полісів, умовами яких передбачена сплата страхових премій на основі графіку платежів. Валова сума страхових премій відображається за вирахуванням повернених премій достроково припинених полісів страхування.

Зобов'язання за договорами страхування

Компанія здійснює формування та розміщення страхових резервів за видами, іншими ніж страхування життя у відповідності до вимог Закону України «Про страхування» та Розпорядження

Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг №3104 від 17.12.2004р. (із змінами і доповненнями).

Правила встановлюють порядок формування, обліку та розміщення технічних резервів за договорами страхування, співстрахування та перестрахування з видів страхування, інших, ніж страхування життя (далі - договори). Правила визначають методику формування (розрахунку величини) технічних резервів, які є оцінкою обсягу зобов'язань страховика в грошовій формі для здійснення майбутніх виплат страхових сум і страхового відшкодування.

Зобов'язання за договорами, не пов'язаними зі страхуванням життя, включають такі технічні резерви, як резерв незароблених премій і резерв збитків.

Резерв незароблених премій

До складу резерву незароблених премій включаються частки від сум надходжень страхових платежів (страхових внесків, страхових премій), що відповідають страховим ризикам, які не минули на звітну дату.

Розрахунок величини резерву незароблених премій здійснюється на будь-яку звітну дату методом, визначенним Законом України "Про страхування", а саме: величина резервів незароблених премій на будь-яку звітну дату встановлюється залежно від часток надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), які не можуть бути меншими 80 відсотків загальної суми надходжень страхових платежів (страхових премій, страхових внесків), з відповідних видів страхування у кожному місяці з попередніх дев'яти місяців (розрахунковий період) і обчислюється в такому порядку:

- частки надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) за перші три місяці розрахункового періоду множаться на одну четверту;
- частки надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) за наступні три місяці розрахункового періоду множаться на одну другу;
- частки надходжень сум страхових платежів (страхових премій, страхових внесків) за останні три місяці розрахункового періоду множаться на три четвертих; одержані добутки додаються.

Збільшення (зменшення) величини резерву незароблених премій у звітному періоді відповідно зменшує (збільшує) чисті зароблені страхові премії за звітний період.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків

Чиста сума понесених збитків являє собою збитки, сплачені протягом фінансового року з урахуванням змін резерву невиплачених збитків (резерву збитків). Резерв збитків являє собою сукупну суму оцінки Компанією всіх витрат на відшкодування збитків, понесених, але не сплачених на будь-яку звітну дату. Резерв збитків оцінюється актуаріями Компанії окремо за кожним видом страхування з урахуванням припущен, що ґрунтуються на даних про збитки минулих років, а також досвіду у сфері врегулювання збитків. Методи визначення таких оцінок та створення відповідних резервів постійно переглядаються і оновлюються. Резерв заявлених, але не виплачених збитків відображає обсяг зобов'язань страховика для здійснення виплат страхових сум (страхового відшкодування) за відомими вимогами страхувальників, включаючи витрати на врегулювання збитків (експертні, консультаційні та інші витрати, пов'язані з оцінкою розміру збитку), які не оплачені або оплачені не в повному обсязі на звітну дату та які виникли в зв'язку зі страховими подіями, що мали місце в звітному або попередніх періодах, та про факт настання яких страховика повідомлено відповідно до вимог законодавства України та/або умов договору. Резерви невиплачених збитків не дисконтуються.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків, визначається Компанією за кожним видом страхування з урахуванням умов відповідних договорів на підставі відомих вимог страхувальників, отриманих у будь-якій формі, у залежності від сум фактично зазнаних або очікуваних страхувальниками збитків (шкоди) у результаті настання страхового випадку.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків визначається як сума резервів заявлених, але не виплачених збитків, розрахованих за всіма видами страхування.

Величина резерву заявлених, але не виплачених збитків за видом страхування, визначається страховиком за кожною неврегульованою претензією.

Відповідно до умов укладених договорів перестрахування Компанія будучи перестрахувальником, на підставі відомих вимог страхувальників, залежно від сум фактично зазнаних або очікуваних страхувальниками збитків (шкоди) у результаті настання страхового випадку визначають величину частки перестраховиків у резервах заявлених, але не виплачених збитків.

Визнання зобов'язань припиняється, якщо термін дії зобов'язання з виплати збитку закінчується, воно погашається або анулюється.

Перестрахування

Компанія укладає договори перестрахування в ході звичайної діяльності з метою обмеження потенційного чистого збитку шляхом часткової передачі ризику перестраховикам. Передача угод з перестрахування не звільняє Компанію від її зобов'язань перед страхувальниками.

Умови договору з перестраховиком, який обліковується як договір перестрахування, обов'язково передбачають обґрунтовану ймовірність того, що перестраховик може понести значний збиток внаслідок прийняття страхового ризику. Права за контрактами, що не передбачають передачі суттєвого страхового ризику, обліковуються як фінансові інструменти.

Премії, відступлені перестраховикам, та суми відшкодувань, отриманих від перестраховиків, представлені у прибутку або збитку та у звіті про фінансовий стан на валовій основі.

Активи перестрахування включають залишки заборгованості перестраховиків за відступленими зобов'язаннями зі страхування. Суми, що підлягають відшкодуванню від перестраховиків, оцінюються способом, що узгоджується з оцінкою резерву збитків, пов'язаного з полісом перестраховиків і з відповідним договором перестрахування.

Премії, передані у перестрахування, та частка перестраховиків у страхових резервах визнаються та у подальшому оцінюються узгоджено із сумами, пов'язаними з перестрахованими страховими контрактами, відповідно до умов кожного договору перестрахування.

Премії за договорами входного перестрахування визнаються як дохід та обліковуються так, наче перестрахування є прямим страхуванням, з урахуванням класифікації продуктів з перестрахування.

Перевірка активів, пов'язаних з перестрахуванням, на предмет знецінення проводиться на кожну звітну дату або частіше, якщо протягом звітного періоду виникають ознаки наявності знецінення. Знецінення виникає в тих випадках, коли є об'єктивні свідчення, що є результатом події, яка мала місце після первісного визнання активу, пов'язаного з перестрахуванням та вказують на те, що Компанія може не отримати всі непогашені суми, належні їй згідно з умовами договору, і існує можливість достовірно оцінити вплив на ті суми, які Компанія отримає від перестрахувальника. Збиток від знецінення відображається у звіті про фінансовий результат.

Визнання активів або зобов'язань, пов'язаних з перестрахуванням, припиняється в разі погашення договірних прав або закінчення терміну їх дії, або у разі передачі договору третій стороні.

Перевірка адекватності страхових зобов'язань

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» Компанія на кожну звітну дату оцінює адекватність своїх страхових зобов'язань, використовуючи для цього поточні оцінки майбутніх рухів грошових коштів за страховими контрактами. Якщо ця оцінка показує, що балансова вартість його страхових зобов'язань за вирахуванням відповідних відстрочених аквізиційних витрат та відповідних нематеріальних активів, є неадекватною в контексті розрахункових показників майбутніх грошових потоків, нестача повністю визнається у звіті про прибутки та збитки. Адекватність резервів аналізується окремо для кожного виду страхування.

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій (LAT тест) використовуються загальноприйняті актуарні методи, методи математичного моделювання комбінованої збитковості, теорії випадкових процесів, методи теорії ймовірностей та математичної статистики.

Для оцінювання адекватності резервів збитків (що виникли, але незаявлені та збитків, що заявлені, але не врегульовані) використовуються методи математичної статистики, зокрема перевірки статистичних гіпотез та там, де є достатній для аналізу обсяг даних, актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку страхових виплат. Для тих видів страхування, де резерви збитків, що виникли, але не заявлені та/або резервів збитки, що заявлені, але не врегульовані, сформовано в нульовому розмірі, коректність перевірено шляхом перевірки статистичних гіпотез.

Дебіторська та кредиторська заборгованість за страхову діяльністю

Суми дебіторської та кредиторської заборгованості утримувачів полісів, агентів та перестраховиків є фінансовими інструментами і включаються до складу дебіторської та кредиторської заборгованості за страхову діяльністю, а не до резервів незароблених премій чи до активів за договорами перестрахування. Компанія регулярно переглядає дебіторську заборгованість за страхову діяльністю з метою оцінки можливого зменшення корисності.

Класифікація активів та зобов'язань на короткострокові/поточні та довгострокові/непоточні.

У звіті про фінансовий стан Компанія представляє активи та зобов'язання на основі їх класифікації на поточні/короткострокові та непоточні / довгострокові. Актив є поточним, якщо:

- а) Компанія сподівається реалізувати цей актив або має намір продати чи спожити його у своєму нормальному операційному циклі;
- б) актив утримується в основному з метою продажу;
- в) Компанія сподівається реалізувати актив протягом дванадцяти місяців після звітного періоду; або
- г) актив є грошовими коштами чи еквівалентами грошових коштів (як визначено у МСБО 7), якщо немає обмежень щодо обміну чи використання цього активу для погашення зобов'язання принаймні протягом дванадцяти місяців після звітного періоду.

Усі інші активи класифікуються як непоточні.

Зобов'язання є поточним, якщо:

- а) Компанія сподівається погасити це зобов'язання в ході свого нормального операційного циклу;
- б) це зобов'язання утримується в основному з метою продажу;
- в) зобов'язання підлягає погашенню протягом дванадцяти місяців після звітного періоду;
- г) Компанія не має безумовного права відстрочити погашення зобов'язання протягом як мінімум дванадцяти місяців після звітного періоду.

Компанія класифікує всі інші зобов'язання як непоточні.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання класифікуються як непоточні/довгострокові активи та зобов'язання.

Операції в іноземних валютах

Українська гривня є функціональною валютою і валютою представлення фінансової звітності.

Операції в інших валютах розглядаються, як операції в іноземній валюті. Операції в іноземній валюті спочатку відображаються у функціональній валюти за курсом НБУ, що діє на дату здійснення операції. Монетарні активи і зобов'язання, виражені в іноземній валюти, перераховуються у функціональну валюту за курсом НБУ, що діє на звітну дату. Доходи і збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунків по операціях і перерахунку монетарних активів і зобов'язань у функціональну валюту за офіційними обмінними курсами НБУ на кінець періоду, відображаються у складі прибутку чи збитку за період як прибутки мінус збитки від переоцінки іноземної валюти.

Компанія використовувала такі офіційні курси обміну валют на кінець року під час підготовки цієї фінансової звітності:

	31 грудня 2016 року	31 грудня 2015 року
Грифня/1 долар США	27,1909	24,000667
Грифня/1 євро	28,4226	26,223129

Перерахунок за курсами на кінець періоду не застосовується до немонетарних статей, які оцінюються за первісною вартістю. Немонетарні статті, які оцінюються за справедливою вартістю, в іноземній валюти, в тому числі інструменти капіталу, перераховуються за курсами обміну на дату визначення справедливої вартості. Вплив змін обмінного курсу на справедливу вартість немонетарних статей, які оцінюються за справедливою вартістю, обліковується у складі прибутків або збитків від зміни справедливої вартості.

Зменшення корисності активів

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки можливого зменшення корисності активу. Якщо такі ознаки існують, то розраховується вартість відшкодування активу з метою визначення розміру збитків від знецінення (якщо такий має місце). Вартість очікуваного відшкодування активу - це більша з двох значень: справедлива вартість активу за вирахуванням витрат на продаж та вартість використання активу. Сума очікуваного відшкодування визначається для окремого активу, за винятком активів, що не генерують надходження грошових коштів і, в основному, незалежні від надходжень, що генеруються іншими активами або групою активів. Якщо балансова вартість активу перевищує його суму очікуваного відшкодування, актив вважається таким, корисність якого зменшилася і списується до вартості відшкодування. При оцінці вартості використання активу, майбутні грошові потоки дисконтуються за ставкою дисконтування до оподаткування, яка відображає поточну ринкову оцінку вартості грошей у часі та ризики, властиві активу. Збитки від зменшення корисності визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки за період у складі тих категорій витрат, які відповідають функції активу, корисність якого зменшилася.

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи є ознаки того, що раніше визнані збитки від зменшення корисності більше не існують або зменшилися. Якщо така ознака є, розраховується сума очікуваного відшкодування. Раніше визнані збитки від зменшення корисності відновлюються тільки в тому випадку, якщо мала місце зміна в оцінці, яка використовувалася для визначення суми очікуваного відшкодування активу, з часу останнього визнання збитку від зменшення корисності. У зазначеному випадку балансова вартість активу підвищується до очікуваного відшкодування суми. Отримана сума не може перевищувати балансову вартість (за вирахуванням амортизації), за якою даний актив визнавався б у випадку, якби в попередні періоди не був визнаний збиток від зменшення корисності. Сторнування вартості визнається у звіті про сукупні прибутки та збитки за період. Після такої зміни вартості, майбутні амортизаційні відрахування коригуються таким чином, щоб амортизувати переглянуту балансову вартість активу, за вирахуванням залишкової вартості, на систематичній основі протягом строку корисної служби.

Нематеріальні активи

Нематеріальні активи (далі – НМА), що було придбано окремо, при первісному визнанні оцінюються за собівартістю. Компанія класифікує актив як НМА, якщо це немонетарний актив, який не має фізичної субстанції та може бути ідентифікований. Після первісного визнання НМА відображається за його собівартістю за вирахуванням будь-якої накопиченої амортизації та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. НМА, що було створено всередині Компанії, за виключенням капіталізованих витрат на розробку, не капіталізуються, і відповідні витрати відображаються у складі прибутку та збитку за період, в якому вони виникли.

Витрати на дослідження та розробку

Видатки на дослідження відносяться на витрати у період їхнього понесення. НМА, що виникає в результаті розробки (чи в результаті етапу розробки внутрішнього проекту), визнаються якщо Компанія може довести наступне:

- а) технічну можливість завершити створення нематеріального активу так, щоб він був придатний до використання або продажу;
- б) свій намір завершити створення нематеріального активу та використовувати або продати його;
- в) свою здатність використовувати або продати нематеріальний актив;
- г) як нематеріальний актив генеруватиме ймовірні майбутні економічні вигоди. Серед іншого, суб'єктів господарювання слід довести існування ринку для продукції нематеріального активу чи для самого нематеріального активу або (якщо його використовуватимуть внутрішньо) корисність нематеріального активу;
- г) наявність відповідних технічних, фінансових та інших ресурсів для завершення розробки та використання чи продажу нематеріального активу;
- д) свою здатність достовірно оцінити видатки, які відносяться до нематеріального активу протягом його розробки.

Строк корисної експлуатації НМА може бути або визначеним, або невизначеним.

НМА з визначеним строком корисної експлуатації амортизується на протязі цього строку та щорічно оцінюються на предмет знецінення, якщо мають місце ознаки знецінення цього НМА. Амортизація починається, коли НМА стає придатним до використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації у спосіб, визначений управлінським персоналом. Амортизація припиняється на одну з двох дат, що відбулася раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи) відповідно до МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняється визнання цього активу. Компанія рівномірно амортизує НМА із визначеним строком експлуатації протягом терміну їх використання.

Строк та метод амортизації для НМА з обмеженим строком корисного використання переглядаються як мінімум в кінці кожного звітного періоду. Зміна очікуваного строку корисного використання або передбачуваної структури споживання майбутніх економічних вигід, утілених в активі, змінює строк або метод амортизації відповідно та враховуються як зміна оціночних значень. Витрати на амортизацію НМА з визначеним строком корисного використання визнаються у звіті про прибутки та збитки у тій категорії витрат, яка відповідає функції НМА.

НМА з невизначеним строком корисної експлуатації не амортизується, а тестиються на предмет знецінення щорічно або окремо, або на рівні одиниць, що генерують грошові потоки. Строк корисної експлуатації НМА з невизначеним строком експлуатації переглядаються щорічно з метою визначення того, наскільки прийнятно продовжувати відносити цей актив у категорію активів з невизначеним строком корисної експлуатації. Якщо це неприйнятно, зміна оцінки строку корисного використання - з невизначеного на визначений – здійснюється на перспективній основі.

Прибуток або збиток, що виникає від припинення визнання нематеріального активу, визначається як різниця між чистими надходженнями від вибуття (якщо вони є) та балансовою вартістю активу, та визнаються у звіті про прибутки та збитки, в момент припинення визнання активу.

Нижче наводиться коротка інформація відносно облікової політики, що застосовується до НМА Компанії:

	Комп'ютерні програми	Ліцензії
Строк корисної експлуатації	Визначений, від 2 до 5 років	Визначений, від 2 до 5 років
Застосований метод амортизації	Прямолінійний, на протязі очікуваного періоду отримання майбутніх економічних вигід	Прямолінійний, на протязі строку дії ліцензій
Створено всередині Компанії або придбано	Придбані активи	Придбані активи

Основні засоби

Компанія класифікує актив як основний засіб, якщо це матеріальний об'єкт, що його: а) утримують для використання у виробництві або постачанні товарів чи наданні послуг для надання в оренду або для адміністративних цілей; б) використовуватимуть, за очікуванням, протягом більше одного періоду. Собівартість об'єкта основних засобів визнається активом, якщо і тільки якщо: а) є ймовірність, що майбутні економічні вигоди, пов'язані з об'єктом, надійдуть до Компанії; б) собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.

Майно та обладнання відображаються за собівартістю, за вирахуванням витрат на поточне обслуговування, накопиченого зносу та будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності. Балансова вартість майна та обладнання переглядається на предмет зменшення корисності у разі виникнення подій чи обставин, які б вказували на ймовірність того, що балансова вартість такого активу не може бути відшкодована.

Нарахування амортизації активу починається з дати, коли він став придатним для використання. Знос нараховується за прямолінійним методом протягом таких строків корисної служби:

Земля	Не амортизується
Будівлі та споруди	50-100 років
Виробниче обладнання та інвентар	2-15 років
Транспортні засоби	5-10 років
Офісні меблі та обладнання	До 10 років
Інші	5-15 років
Поліпшення орендованих основних засобів	Протягом найменшого з двох строків: строку оренди чи строку корисної експлуатації

Витрати на проведення ремонту орендованого основного засобу визнаються в балансовій вартості об'єкта основних засобів, якщо задовільняють критерії визнання, та амортизується на протязі строку оренди, використовуючи принцип пріоритету змісту над формою (якщо договір оренди заключено на один рік, існує можливість та вірогідні наміри автоматичної пролонгації, для розрахунку амортизації приймається строк корисної експлуатації). При розірванні довгострокового договору оренди балансова вартість покращень (за вирахуванням накопиченої на той момент амортизації) має бути списана на витрати поточного періоду.

Залишкова вартість, строки корисної служби та методи нарахування амортизації активів аналізуються наприкінці кожного звітного року і коригуються за необхідністю. Витрати на ремонт та відновлення відображаються у звіті про сукупні прибутки та збитки у періоді, в якому такі витрати були понесені, та включаються до статті «Інші адміністративні та операційні витрати», крім випадків, коли такі витрати підлягають капіталізації.

Основний засіб знімається з обліку при його вибутті або у випадку, якщо від його подальшого використання не очікується отримання економічних вигід. Прибуток або збиток від вибуття активу (розраховується як різниця між чистими надходженнями від вибуття та балансовою вартістю активу), включається до звіту про сукупні прибутки та збитки за період, в якому визнання активу припиняється у складі інших операційних прибутків та збитків.

Запаси

Компанія визнає запаси як активи, які:

- а) утримуються для продажу у звичайному ході бізнесу;
- б) перебувають у процесі виробництва для такого продажу або
- в) існують у формі основних чи допоміжних матеріалів для споживання у виробничому процесі або при наданні послуг.

Запаси оцінюються за вартістю, меншою з двох:

- собівартості, яка повинна включати всі витрати на придбання, витрати на переробку та інші витрати, понесені під час доставки запасів до їх теперішнього місцезнаходження та приведення їх у теперішній стан; та
- чистої вартості реалізації (це попередньо оцінена ціна продажу у звичайному ході бізнесу мінус попередньо оцінені витрати на завершення та попередньо оцінені витрати, необхідні для здійснення продажу).

Витрати на придбання запасів складаються з ціни придбання, ввізного мита та інших податків (окрім тих, що згодом відшкодовуються Компанії податковими органами), а також з витрат на транспортування, навантаження і розвантаження та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням готової продукції, матеріалів та послуг. Торговельні знижки, інші знижки та інші подібні їм статті вираховуються при визначені витрат на придбання.

Компанія періодично переглядає запаси на предмет погіршення їх якості або старіння, з метою відображення їх в обліку відповідно до вищезазначених пунктів.

Оцінка запасів при вибутті здійснюється з використанням методу конкретної ідентифікації їх індивідуальної собівартості.

Коли запаси реалізовані, їхня балансова вартість повинна визнаватися витратами того періоду, в якому визнається відповідний дохід. Сума будь-якого часткового списання запасів до їх чистої вартості реалізації та всі втрати запасів повинні визнаватися витратами періоду, в якому відбувається часткове списання або збиток. Сума будь-якого сторнування будь-якого часткового списання запасів, що виникає в результаті збільшення чистої вартості реалізації, повинна визнаватися як зменшення суми запасів, визнаної як витрати в періоді, в якому відбулося сторнування.

Фінансові інструменти

Визнання фінансових інструментів

Компанія визнає фінансові активи та фінансові зобов'язання у своєму балансі тоді і тільки тоді, коли воно стає стороною контрактних зобов'язань на інструменти. Фінансові активи та зобов'язання визнаються на дату здійснення операції.

Під час первісного визнання фінансового активу чи фінансового зобов'язання Компанія оцінює їх за їхньою справедливою вартістю плюс (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання не за справедливою вартістю з відображенням переоцінки як прибутку або збитку)

витрати на операцію, які прямо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи зобов'язання.

Класифікація фінансових активів

Згідно з МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», фінансові активи класифікуються на чотири категорії:

- фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток;
- інвестиції, що утримуються до погашення;
- позики та дебіторська заборгованість; та
- фінансові активи, що є в наявності для продажу.

Компанія класифікує фінансові активи безпосередньо після первісного визнання і, якщо це дозволено або прийнятно, переглядає встановлену класифікацію в кінці кожного фінансового року.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток

Фінансовий актив відноситься до фінансових активів, які переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він класифікується як призначений для торгівлі або є таким після первісного визнання.

Фінансові активи класифікуються як призначені для торгівлі, якщо вони:

- придбані або прийняті з метою їх продажу у найближчому майбутньому;
- при первісному визнанні є частиною портфелю ідентифікованих фінансових інструментів, управління якими здійснюється спільно, та недавні операції з якими засвідчують тенденцію до отримання короткострокового прибутку; або
- є похідними інструментами (за винятком похідних інструментів, що представляють собою договори фінансової гарантії або класифіковані та ефективні інструменти хеджування).

Після первісного визнання витрати, що мають відношення до проведення операції, визнаються через прибуток чи збиток в міру їх виникнення.

Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, оцінюються за справедливою вартістю; відповідні зміни визнаються в прибутках або збитках.

До портфелю «Фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток» Компанія відносить:

- а) боргові цінні папери, акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, що використовуються Компанією для отримання прибутків у результаті короткотермінових коливань ціни або дилерської маржі та продажу в найближчий час;
- б) будь-які інші цінні папери, що визначаються Компанією на етапі первісного визнання як такі, щодо яких Компанія має намір і змогу обліку за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки (крім акцій, які не мають котируваної ціни на активному ринку і справедливу вартість яких неможливо достовірно визначити).

Активи, що придбані в торговий портфель, обліковуються за справедливою вартістю з визнанням переоцінки через прибутки/збитки. Компанія відображає такі прибутки та збитки у складі інших прибутків/збитків.

Інвестиції, що утримуються до погашення

Якщо Компанія має намір і може утримувати до погашення боргові цінні папери, такі фінансові інструменти класифікуються як такі, що утримуються до погашення. Фінансові активи, що утримуються до погашення, спочатку визнаються за справедливою вартістю, плюс витрати, безпосередньо пов'язані з проведенням операції. Після первісного визнання, вони оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної відсоткової ставки, за вирахуванням збитків від знецінення.

Компанія не класифікує будь-які фінансові активи, як утримувані до погашення, якщо Компанія на протязі поточного фінансового року або на протязі двох попередніх фінансових років продавала або рекласифікувала до настання строку погашення інвестиції, утримувані до погашення, на більш ніж незначну суму (більш ніж незначну в порівнянні з загальною сумою інвестицій, утримуваних до погашення), за винятком продажу або рекласифікації, які:

- мають місце незадовго до дати погашення фінансового активу (наприклад, менш ніж за три місяці до настання строку погашення), і тому можливе зміну ринкової процентної ставки не зробило б істотного впливу на справедливу вартість фінансового активу;
- мають місце після отримання підприємством первісної основної суми фінансового активу практично в повному обсязі завдяки регулярним або авансовим платежами; або
- пов'язані з окремою подією, яка знаходиться поза контролем організації, не є повторюваним, і підприємство не має розумних підстав, щоб передбачати настання такої події.

Інвестиції, наявні для продажу

Наявні для продажу фінансові активи - це непохідні фінансові активи, які спеціально віднесені в дану категорію або які не були віднесені до жодної з інших трьох категорій. Після первісного визнання фінансові активи, наявні для продажу, оцінюються за справедливою вартістю, а нереалізований прибуток або збиток визнаються в іншому сукупному прибутку.

До цього портфелю Компанія відносить:

- а) боргові цінні папери з фіксованою датою погашення, які Компанія не має наміру і/або зможе тримати до дати їх погашення або за наявності певних обмежень щодо обліку цінних паперів у портфелі до погашення;
- б) цінні папери, які Компанія готова продати у зв'язку із зміною ринкових відсоткових ставок, його потребами, пов'язаними з ліквідністю, а також наявністю альтернативних інвестицій;
- в) акції та інші цінні папери з нефіксованим прибутком, за якими неможливо достовірно визначити справедливу вартість;
- г) фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні компанії, що придбані та/або утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців;
- д) частки у статутному або акціонерному капіталі Компаній, що не є асоційованими або дочірніми;
- е) інші цінні папери, придбані з метою утримання їх у портфелі на продаж.

При вибутті інвестиції накопичений прибуток або збиток, раніше відображені в іншому сукупному прибутку, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки за період. Відсотки, зароблені або сплачені за інвестиціями, відображаються у фінансовій звітності як відсоткові доходи або витрати, з використанням ефективної ставки відсотка. Дивіденди, зароблені з інвестицій, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки в момент отримання прав на них.

Позики та дебіторська заборгованість

Позики та дебіторська заборгованість - це непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Після первісної оцінки позики та дебіторська заборгованість обліковуються за амортизованою вартістю з використанням ефективної відсоткової ставки за вирахуванням резерву під знецінення. Амортизована вартість розраховується з урахуванням знижок або премій, що виникли при придбанні, її включає комісійні, які є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки, і витрати по здійсненню

угоди. Доходи і витрати, що виникають при припиненні визнання активу у фінансовій звітності, при знеціненні та нарахування амортизації, визнаються у звіті про сукупні прибутки та збитки.

Компанія у своєму обліку та звітності розрізнює наступні види дебіторської заборгованості:

- Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги;
- Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами;
- Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів;
- Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків;
- Інша поточна дебіторська заборгованість;
- Довгострокова дебіторська заборгованість.

Компанія оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової дебіторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова дебіторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

У разі, якщо існують об'єктивні свідчення знецінення дебіторської заборгованості (прострочення платежів, фінансові труднощі боржника, його можливе банкротство та інше) Компанією створюється резерв під знецінення, на основі принципів, викладених у розділі «Знецінення фінансових активів».

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги

До складу дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги Компанія відносить дебіторську заборгованість за вже надані послуги страхування, іншого ніж страхування життя (виручку за якими вже відображені), не оплачені покупцями.

Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками за виданими авансами Компанія відносить дебіторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що постачальникам були виплачені грошові кошти, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були отримані Компанією.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Компанія відносить дебіторську заборгованість фінансових і податкових органів, а також переплату за податками, зборами та іншими платежами до бюджету. Компанія веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Компанія відносить дебіторську заборгованість по сумі нарахованих дивідендів, відсотків, роялті, що підлягають надходженню.

Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків

До складу дебіторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Компанія відносить дебіторську заборгованість, що виникає у результаті операцій із пов'язаними сторонами, такими як учасники або засновники Компанії.

Інша поточна дебіторська заборгованість

До складу іншої поточної дебіторської заборгованості Компанія відносить дебіторську заборгованість за договорами безвідсоткової поворотної фінансової допомоги, за вже придбані фінансові інвестиції та іншу дебіторську заборгованість.

Довгострокова дебіторська заборгованість

До складу довгострокової дебіторської заборгованості Компанія відносить всю дебіторську заборгованість, строк погашення якої більше ніж через 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за принципами, наведеними вище.

Фінансові інвестиції в асоційовані та дочірні компанії

До інвестицій в асоційовані та дочірні компанії належать акції, корпоративні права та інші цінні папери з нефіксованим прибутком емітентів, які відповідають визначенням асоційованої або дочірньої компанії, за винятком таких цінних паперів, що придбані та/або утримуються виключно для продажу протягом 12 місяців з дати придбання.

Асоційоване підприємство – це суб'єкт господарювання, на який інвестор має суттєвий вплив.

Суттєвий вплив – це повноваження брати участь у прийнятті рішень з фінансової та операційної політики об'єкта інвестування, але не контроль чи спільний контроль таких політик. Керівництвом компанії визначено, що суттєвий вплив на підприємство можливий при володінні більш, ніж 20% капіталу товариства.

Дочірнє підприємство – товариство, в тому числі неакціонерне товариство, яке контролюється іншим суб'єктом господарювання – материнським товариством.

Контроль – право визначати фінансову та операційну політику підприємства з метою отримання вигод від його діяльності. Керівництвом компанії визначено, що контроль над підприємством можливий при володінні більш, ніж 50% капіталу товариства.

В своїй фінансовій звітності, Компанія обліковує інвестиції у дочірні, спільні та асоційовані підприємства наступними методами:

а) За собівартістю.

б) Відповідно до принципів МСБО (IAS) 39, викладених у розділі «Фінансові інструменти», з віднесенням такої інвестиції до певного портфеля.

Компанія визнає дивіденди від дочірнього підприємства, спільно контролюваного підприємства та асоційованого підприємства у складі прибутку або збитку в окремому звіті про прибутки і збитки, коли встановлено його право на отримання дивіденду.

Справедлива вартість

Справедлива вартість – це ціна, яка була б отримана від продажу активу або сплачена за зобов'язанням при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Найкращим свідченням справедливої вартості є ціна на активному ринку. Активний ринок – це ринок, на якому операції щодо активів і зобов'язань мають місце із достатньою частотою та в достатніх обсягах для того, щоб забезпечити інформацію щодо ціноутворення на поточній основі.

Справедлива вартість фінансових інструментів, що торгуються на активному ринку, вимірюється як добуток ціни котирування на ринку за окремим активом або зобов'язанням та їх кількості, що утримується організацією. Цей принцип дотримується, навіть якщо звичайний денний обсяг торгов на ринку не є достатнім, щоб абсорбувати кількість інструментів, які утримуються Компанією, і якщо заява на розміщення усієї позиції в межах однієї транзакції може вплинути на ціну котирування.

Портфель похідних фінансових інструментів або інших фінансових активів і фінансових зобов'язань, які не торгуються на активному ринку, оцінюється за справедливою вартістю групи фінансових активів і фінансових зобов'язань на основі ціни, яка буде отримана від продажу чистої довгої позиції (активу) за певною групою ризику або від продажу чистої короткої позиції (зобов'язання) за певною групою ризику при звичайній операції між учасниками ринку на дату оцінки. Це стосується активів, які обліковуються за справедливою вартістю на періодичній основі, якщо Компанія:

- (а) управляє групою фінансових активів та фінансових зобов'язань на основі чистої позиції за певним ринковим ризиком або кредитним ризиком певного контрагента, відповідно до внутрішньої стратегії інвестування та управління ризиками;
- (б) надає інформацію за групами активів та зобов'язань ключовому управлінському персоналу; та
- (в) ринкові ризики, включаючи тривалість схильності до конкретного ринкового ризику (або ризиків), що виникає у зв'язку з фінансовими активами і фінансовими зобов'язаннями, по суті є рівнозначними.

Методи оцінки, зокрема, моделі дисконтованих грошових потоків або моделі, що ґрунтуються на нещодавніх операціях на ринку на загальних умовах або на фінансових даних об'єктів інвестицій, застосовуються для оцінки справедливої вартості для певних фінансових інструментів, щодо яких відсутня зовнішня ринкова інформація щодо ціноутворення.

Оцінки справедливої вартості аналізуються за рівнями ієархії справедливої вартості наступним чином:

- (i) Рівень 1 – це оцінки за цінами котирування (без застосування коригувань) на активних ринках для ідентичних активів та зобов'язань;
- (ii) Рівень 2 – це методики оцінки з усіма суттєвими параметрами, наявними для спостереження за активами та зобов'язаннями, безпосередньо (тобто, ціни) або опосередковано (тобто, визначені на основі цін), та
- (iii) Рівень 3 – це оцінки, які не базуються виключно на наявних на ринку даних (тобто, оцінка вимагає значного застосування параметрів, за якими відсутні спостереження).

Перехід з рівня на рівень ієархії справедливої вартості вважається таким, що мав місце станом на кінець звітного періоду.

Витрати на проведення операції

Витрати на проведення операції – це додаткові витрати, що безпосередньо пов'язані із придбанням, випуском або викупом фінансового інструмента. Додаткові витрати – це витрати, що не були б понесені, якби операція не здійснювалась. Витрати на проведення операції включають виплати та комісійні, сплачені агентам (у тому числі працівникам, які виступають у якості торгових агентів), консультантам, брокерам та дилерам; збори, які сплачуються регулюючим органам та фондовим біржам, а також податки та збори, що стягаються при перереєстрації права власності. Витрати на проведення операції не включають премій або дисконтів за борговими зобов'язаннями, витрат на фінансування, внутрішніх адміністративних витрат чи витрат на зберігання.

Амортизована вартість

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основної суми боргу плюс нараховані проценти, а для фінансових активів – мінус будь-яке зменшення вартості щодо понесених збитків від знецінення. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі €), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей у звіті про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтується протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до чистої

балансової вартості фінансового інструмента. Ефективна процентна ставка використовується для дисконтування грошових потоків по інструментах із плаваючою ставкою до наступної дати зміни процентної ставки, за винятком премії чи дисконту, які відображають кредитний спред понад плаваючу ставку, встановлену для даного інструмента, або інших змінних факторів, які не змінюються залежно від ринкових ставок. Такі премії або дисконти амортизуються протягом всього очікуваного терміну дії інструмента. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки.

Знецінення фінансових активів

На кожну звітну дату Компанія визначає, чи відбулося знецінення фінансового активу або групи фінансових активів.

Ознаками знецінення можуть бути:

- погіршення ситуації на ринку;
- збільшення факторів галузевого ризику;
- погіршення фінансового стану емітента;
- порушення порядку платежів;
- висока ймовірність банкрутства емітента;
- визнання зниження кредитного рейтингу рейтинговим агентством.

Активи, що обліковуються за амортизованою вартістю

Якщо існує об'єктивне свідчення про появу збитків від знецінення за позиками та дебіторською заборгованістю, що обліковуються за амортизованою вартістю, сума збитку оцінюється як різниця між балансовою вартістю активів та поточною вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків (за винятком майбутніх кредитних втрат, які ще не виникли), дисконтованих за первісною ефективною ставкою відсотка по фінансовому активу (тобто за ефективною ставкою відсотка, розрахованою при первісному визнанні). Балансова вартість активу знижується або безпосередньо, або з використанням рахунку резерву. Сума збитку визнається у звіті про сукупні прибутки та збитки за період.

Спочатку Компанія оцінює наявність об'єктивних ознак знецінення окремо по кожному фінансовому активу, який окремо є суттєвим, або на сукупній основі фінансових активів, які окремо не є суттєвими. Якщо встановлено, що не існує об'єктивних ознак зменшення корисності окремо оціненого фінансового активу, незалежно від того, є він суттєвим чи ні, такий актив включається до групи фінансових активів з аналогічними характеристиками кредитного ризику, і ця група фінансових активів оцінюється на предмет зменшення корисності на сукупній основі. Активи, що оцінюються на предмет знецінення індивідуально, і за якими виникає або продовжує мати місце збиток від знецінення, не включаються в сукупну оцінку на предмет знецінення.

Якщо в наступний період сума збитку від знецінення зменшується, і таке зменшення може бути об'єктивно пов'язане з подією, що сталася після того, як було визнано знецінення, раніше визнаний збиток від зменшення корисності відновлюється. Будь-яке подальше відновлення збитку від знецінення визнається у звіті про сукупні прибутки та збитки за період в такому обсязі, щоб балансова вартість активу не перевищувала амортизовану вартість цього активу на дату відновлення.

Фінансові активи, наявні для продажу

Якщо зменшення справедливої вартості доступного для продажу фінансового активу визнано в іншому сукупному прибутку, і при цьому мається об'єктивне свідчення знецінення активу, то накопичений збиток, визнаний у складі іншого сукупного доходу, повинен бути виключений зі складу капіталу і визнаний у прибутку чи збитку як коригування при рекласифікації, навіть якщо визнання фінансового активу не було припинено.

Сума накопиченого збитку, виключена з капіталу і визнана у прибутку чи збитку, являє собою різницю між витратами на придбання активу (за вирахуванням отриманих виплат основної суми та амортизації) та поточною справедливою вартістю, за вирахуванням збитку від знецінення цього фінансового активу, раніше визнаного в прибутку чи збитку.

Збитки від зменшення корисності, визнані у складі прибутку чи збитку для інвестицій інструмент власного капіталу, класифікований як наявний для продажу, не слід сторнувати з відображенням переоцінки як прибутку чи збитку.

Якщо у наступному періоді справедлива вартість боргового інструменту класифікованого як наявний для продажу, збільшується, і це збільшення можна об'єктивно віднести до події, що трапилася після визнання збитку від знецінення у прибутку чи збитку, то збиток від знецінення слід сторнувати, причому сума сторнування визнається у прибутку чи збитку.

Фінансові активи, що обліковуються за собівартістю

Якщо є об'єктивне свідчення наявності збитку від зменшення корисності інструмента власного капіталу (який не має котирування і не обліковується за справедливою вартістю, оскільки його справедлива вартість не можна достовірно оцінити), то сума збитку від зменшення корисності оцінюється як різниця між балансовою вартістю фінансового активу та теперішньою вартістю попередньо оцінених майбутніх грошових потоків, дисконтованих за поточною ринковою нормою прибутку для подібного фінансового активу. Такі збитки від зменшення корисності не слід сторнувати.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають готівку в касі, залишки на поточних та інших рахунках у банках а також грошові кошти в дорозі (транзит грошових коштів для купівлі або продажу іноземної валюти).

До інших рахунків Компанії відносяться:

- Рахунки по короткостроковим депозитам зі строком погашення 12 місяців або менше, що підвласні незначному ризику зміни вартості у національній та іноземній валютах.
- Розподільчі рахунки, на яких обліковується валютна виручка, що надійшла від контрагента, але ще не була зарахована банком на поточний рахунок Компанії. Обов'язковий продаж валютної виручки, що регламентований Національним Банком України, здійснюється з розрахункового рахунку.

Грошові кошти в іноземній валюті на дату балансу перераховуються за відповідним курсом, як визначено у розділі «Операції в іноземних валютах».

Рекласифікація

Компанія:

- ✗ не повинна рекласифіковати похідний інструмент з категорії інструментів, «Оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку чи збитку», протягом періоду володіння ним або поки цей інструмент знаходиться в обігу;
- ✗ не повинна рекласифіковати будь-який фінансовий інструмент з категорії «Оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку чи збитку», якщо після первісного визнання такий фінансовий інструмент був визначений підприємством як «оцінюваний за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку чи збитку»; і
- ✓ може, якщо фінансовий актив більше не утримується з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі (незважаючи на те що такий фінансовий актив міг би бути приданий або прийнятий, головним чином, з метою продажу або викупу в короткостроковій перспективі), рекласифіковати такий фінансовий актив з категорії

«оцінюваних за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку», за умови виконання умов, викладених у МСБО (IAS) 39.

Підприємство не повинно рекласифіковати будь-який фінансовий інструмент в категорію «Оцінюються за справедливою вартістю, зміни якої відображаються у складі прибутку або збитку» після первісного визнання.

Класифікація фінансових зобов'язань

Після первісного визнання Компанія оцінює всі фінансові зобов'язання за амортизованою собівартістю, застосовуючи метод ефективного відсотка за винятками, описаними у МСБО (IAS) 39.

Кредиторська заборгованість

Кредиторська заборгованість – це фінансове зобов'язання, що визначається як заборгованість Компанії перед іншими особами, яку Компанія зобов'язана погасити.

Первісне визнання та подальша оцінка кредиторської заборгованості відбувається відповідно до МСБО (IAS) 39 та вищевикладених принципів.

Компанія оцінює вплив ефекту вартості грошових коштів у часі на статті короткострокової кредиторської заборгованості, як несуттєвий, тому враховує її за номінальною вартістю.

Довгострокова кредиторська заборгованість обліковується згідно із вищевикладеними принципами за амортизованою вартістю із застосуванням методу ефективної ставки відсотка.

Компанія у своєму обліку та звітності розрізняє наступні види кредиторської заборгованості:

- Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги;
- Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом;
- Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування;
- Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці;
- Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за одержаними авансами;
- Інші поточні зобов'язання; та
- Інші довгострокові зобов'язання.

Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги

До складу кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги Компанія відносить кредиторську заборгованість за договорами страхування, іншого ніж страхування життя, а саме суми нарахованих, але ще не перерахованих сум страхового відшкодування за договорами страхування, іншого ніж страхування життя.

Кредиторська заборгованість із вітчизняними покупцями обліковується окремо від кредиторської заборгованості із іноземними покупцями. Компанія окремо обліковує наступні види торгової кредиторської заборгованості:

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з бюджетом Компанія відносить кредиторську заборгованість Компанії за всіма видами платежів до бюджету, включаючи податки з працівників Компанії. Компанія веде облік у розрізі окремих податків, платежів та зборів.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками зі страхування Компанія відносить кредиторську заборгованість за відрахуваннями на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, страхування майна підприємства та індивідуальне страхування його працівників.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці Компанія відносить кредиторську заборгованість з оплати праці, включаючи депоновану заробітну плату.

Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками за одержаними авансами

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками за одержаними авансами Компанія відносить кредиторську заборгованість, що утворилася в результаті того, що Компанією були отримані грошові кошти від покупців, а продукція, товари, роботи або послуги ще не були відвантажені, виконані або надані. До кредиторської заборгованості за одержаними авансами включаються аванси одержані за договорами страхування, іншого ніж страхування життя.

Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків

До складу кредиторської заборгованості за розрахунками із внутрішніх розрахунків Компанія відносить кредиторську заборгованість, що виникає у результаті операцій із пов'язаними сторонами, такими як учасники або засновники Компанії.

Інші поточні зобов'язання

До складу інших поточних зобов'язань Компанія відносить всю іншу кредиторську заборгованість, яка не була віднесена до інших категорій.

Інші довгострокові зобов'язання

До складу довгострокової кредиторської заборгованості Компанія відносить всю кредиторську заборгованість, строк погашення якої більше ніж через 12 місяців. Подальший облік такої заборгованості відбувається за принципами, наведеними вище.

Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань

Припинення визнання фінансових активів

Компанія припиняє визнання фінансових активів, коли:

- (а) активи погашені або права на отримання грошових потоків від активів інакше втратили свою чинність або
- (б) Компанія передала права на отримання грошових потоків від фінансових активів або уклала угоду про передачу, і при цьому
 - (i) Компанія передала в основному всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами, або
 - (ii) Компанія не передала та не залишила в основному всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Припинення визнання фінансових зобов'язань

Визнання фінансового зобов'язання припиняється в разі погашення, анулювання або закінчення терміну погашення відповідного зобов'язання.

При заміні одного існуючого фінансового зобов'язання іншим зобов'язанням перед тим же кредитором на суттєво відмінних умовах або у разі внесення істотних змін в умови існуючого зобов'язання, визнання первісного зобов'язання припиняється, а нове зобов'язання відображається в обліку з визнанням різниці в балансовій вартості зобов'язань у звіті про сукупні прибутки та збитки за період

Згортання фінансового активу та фінансового зобов'язання

Фінансовий актив та фінансове зобов'язання слід згортати і подавати в звіті про фінансовий стан чисту суму тільки якщо Компанія:

- На теперішній час має юридично забезпечене право на згортання визнаних сум;
- Має намір або погасити зобов'язання на нетто-основі, або продати актив й одночасно погасити зобов'язання.

Також страховик не повинен проводити згортання активів перестрахування проти відповідних страхових зобов'язань.

Зміни в капіталі

Акціонерний капітал у формі звичайних акцій

Акціонерний капітал Компанії сформований у формі звичайних акцій, які класифікуються як інструменти капіталу. Витрати на операції з власним капіталом слід обліковувати як вирахування з власного капіталу.

Власні викуплені акції

Свої власні інструменти капіталу («власні викуплені акції»), викуплені Компанією, вираховуються з власного капіталу. Ніякий прибуток чи збиток не визнається у прибутку чи збитку після придбання, випуску чи анулювання власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання. Компенсація, сплачена чи отримана, визнається прямо у власному капіталі.

Дивіденди по звичайним акціям

Рішення про виплату дивідендів приймається на загальних зборах Компанії.

Якщо Компанія оголошує дивіденди утримувачам інструментів капіталу після звітного періоду, суб'єкт господарювання не визнає такі дивіденди як зобов'язання на кінець звітного періоду.

Якщо дивіденди оголошують після звітного періоду, але до затвердження фінансової звітності до випуску, дивіденди не визнаються як зобов'язання на кінець звітного періоду, тому що на той час не існує жодних зобов'язань. Інформацію про суму дивідендів, запропонованих або оголошених перед затвердженням фінансової звітності до випуску, але не визнаних як виплата власникам протягом періоду, та відповідну суму на акцію розкрито у примітках до цієї фінансової звітності.

Резерви

Резерви визнаються, якщо Компанія має поточне зобов'язання (юридичне або конструктивне), що виникло в результаті минулої події, та є значна ймовірність того, що для погашення зобов'язання буде потрібен відтік економічних вигід, і може бути зроблена надійна оцінка суми такого зобов'язання. Якщо Компанія передбачає отримати відшкодування деякої частини або всіх резервів, наприклад, за договором страхування, відшкодування визнається як окремий актив, але тільки в тому випадку, коли одержання відшкодування не підлягає сумніву. Витрата, що відноситься до резерву, відображається у звіті про сукупні прибутки та збитки за період за вирахуванням відшкодування. Якщо вплив зміни вартості грошей у часі істотний, резерви дисконтуються за поточною ставкою до оподаткування, яка відображає, коли це доречно, ризики, характерні для конкретного зобов'язання. Якщо застосовується дисконтування, то збільшення резерву з часом визнається як витрати на фінансування.

Потенційні (умовні) зобов'язання не відображаються у фінансовій звітності, за винятком випадків, коли існує ймовірність того, що для погашення зобов'язання відбудеться вибуття ресурсів, які втілюють у собі економічні вигоди, і при цьому сума таких зобов'язань може бути достовірно оцінена. Інформація про такі зобов'язання підлягає відображення, за винятком випадків, коли можливість відтоку ресурсів, які являють собою економічні вигоди, є малоямовірною або суму такого зобов'язання неможливо достовірно оцінити.

Поточні забезпечення

Компанія у своєму обліку відображує резерв по витратам на відпустки. Компанія розраховує резерв по відпустках на дату балансу, враховуючи належну працівникам кількість днів відпустки станом на звітну дату та їх середню заробітну плату. Резерв відпусток відображається у фінансовій звітності Компанії, як поточні забезпечення.

Оренда

Операційна оренда - Компанія як орендар

Оренда майна, за умовами якої орендодавець фактично зберігає за собою всі ризики та вигоди, пов'язані з правом власності на об'єкт оренди, класифікується як операційна оренда. Платежі за договорами операційної оренди рівномірно списуються на витрати протягом строку оренди і включаються до складу інших операційних витрат.

Операційна оренда - Компанія як орендодавець

Компанія відображає у звіті про фінансовий стан активи, що є предметом операційної оренди, в залежності від виду активу. Орендний дохід за договорами операційної оренди рівномірно відображається у звіті про сукупні прибутки та збитки протягом строку оренди у складі інших операційних доходів. Сукупна вартість пільг, що надаються орендарям, рівномірно відображається як зменшення орендного доходу протягом строку оренди. Первісні прямі витрати, понесені орендодавцем при підготовці та укладанні договору операційної оренди, додаються до балансової вартості активу, що є предметом оренди, і визнаються як витрати протягом строку оренди з використанням тих же принципів, які застосовуються до доходу від оренди.

Визнання та оцінка доходів

Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності Компанії, коли чисті активи збільшуються в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників.

Визнання доходу відбувається одночасно з визнанням збільшення активів або зменшення зобов'язань (наприклад, чисте збільшення активу в результаті продажу активів чи зменшення зобов'язань у результаті відмови від боргу, який підлягає сплаті).

Визнання доходів при продажу активів

Дохід від продажу фінансових інструментів, основних засобів або інших активів визнається у прибутку або збитку в разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) Компанія передала покупцеві суттєві ризики і винагороди, пов'язані з власністю на фінансовий інструмент, інвестиційну нерухомість або інші активи;
- б) за Компанією не залишається ані подальша участь управлінського персоналу у формі, яка, як правило, пов'язана з володінням, ані ефективний контроль за проданими фінансовими інструментами, інвестиційною нерухомістю або іншими активами;
- в) суму доходу можна достовірно оцінити;
- г) ймовірно, що до Компанії надійдуть економічні вигоди, пов'язані з операцією; та
- г) витрати, які були або будуть понесені у зв'язку з операцією, можна достовірно оцінити.

Дохід визнається, тільки коли є ймовірність надходження до Компанії економічних вигід, пов'язаних з операцією. У деяких випадках цієї ймовірності може не бути до отримання компенсації або до усунення невизначеності. Проте, коли невизначеність виникає стосовно оплати суми, яка вже включена до доходу, але є сумою безнадійної заборгованості або сумою, щодо якої

ймовірність відшкодування перестала існувати, така сума визнається як витрати, а не як коригування первісно визнаної суми доходу.

Доходи та витрати, пов'язані з тією самою операцією або іншою подією, визнаються одночасно. Витрати, як правило, можуть бути достовірно оцінені в разі забезпечення інших умов визнання доходу. Проте дохід не може бути визнаний, якщо витрати неможливо достовірно оцінити; за таких обставин будь-яка вже отримана за продаж товарів компенсація визнається як зобов'язання.

Дохід визнається, тільки коли є ймовірність надходження до Компанії економічних вигід, пов'язаних з операцією. Але в разі виникнення невизначеності щодо можливості отримання суми, яка вже включена до доходу, неоплачувана suma або suma, стосовно якої перестає існувати ймовірність відшкодування, визнається як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

Дохід має оцінюватися за справедливою вартістю компенсації, яка була отримана або підлягає отриманню.

Дохід включає тільки валові надходження економічних вигід, які отримані чи підлягають отриманню Компанією на його власний рахунок. Суми, отримані від імені третіх сторін (такі, як податок з продажу, податки на товари та послуги і податок на додану вартість), не є економічними вигодами, що надходять до Компанії, і не ведуть до збільшення власного капіталу. Отже, вони виключаються з доходу.

Визнання доходів при наданні робіт/послуг

Якщо результат операції, яка передбачає надання послуг, може бути попередньо оцінений достовірно, дохід, пов'язаний з операцією, визнається шляхом посилання на той етап завершеності операції, який існує на кінець звітного періоду. Результат операції може бути попередньо оцінений достовірно у разі задоволення всіх наведених далі умов:

- а) можна достовірно оцінити суму доходу;
- б) є ймовірність надходження до Компанії економічних вигід, пов'язаних з операцією;
- в) можна достовірно оцінити ступінь завершеності операції на кінець звітного періоду; та
- г) можна достовірно оцінити витрати, понесені у зв'язку з операцією, та витрати, необхідні для її завершення.

Компанія отримує наступні види доходів: премії за договорами страхування, комісійний дохід та інші види доходів.

(i) Премії за договорами страхування

Брутто-премії за договорами страхування визнаються у складі виручки відповідно до умов цих договорів. Тобто страховик несе відповідальність за договором з моменту, передбаченого умовами договору, і саме з цього моменту здійснює збільшення свого доходу.

Премії включають в себе всі коригування, зроблені у звітному періоді щодо премій, які підлягають отриманню по тим полісам, які були продані в попередніх звітних періодах. Повернення частини коштів, що становлять частину страхових премій, віднімається зі складу валової премії; інші повернення визнаються як витрати. Сума премій, стягнутих посередниками включається до складу нарахованих премій.

Незароблені премії представляють собою ті частини премій, нарахованих за рік, що відносяться до періодів ризику після звітної дати. Незароблені премії розраховуються за методом, викладеним у Примітці, що описує зобов'язання за договорами страхування. Частина, яка припадає на наступні періоди, відноситься на майбутні періоди як резерв незароблених премій.

(ii) Премії за перестрахуванням

Нараховані брутто-премії за договорами перестрахування, не пов'язаним зі страхуванням життя, являють собою всю сукупність премій, що підлягають виплаті за весь період страхового покриття, що надається за договорами, які були укладені протягом звітного періоду, і визнаються на дату початку дії страховогого поліса. Премії та збитки за взятими на себе Компанією ризикам, пов'язаним з перестрахуванням, відображаються у складі виручки або витрат таким же чином, як якби перестрахування вважалося прямим страхуванням, з урахуванням класифікації продуктів бізнесу, в рамках якого проводиться перестрахування. Премії включають в себе всі коригування, зроблені у звітному періоді щодо договорів перестрахування, які були укладені в попередніх звітних періодах.

Незароблені премії з перестрахування являють собою ті частини премій, нарахованих за рік, що відносяться до періодів ризику після звітної дати. Незароблені премії з перестрахування розраховуються за методом, викладеним у Примітці, що описує зобов'язання за договорами страхування. Частина, яка припадає на наступні періоди, відноситься на майбутні періоди як резерв незароблених премій з перестрахування.

(iii) Комісійний дохід

Зі страхувальників у межах договорів страхування стягаються комісії за послуги з адміністрування полісів, розривання договору, а також інші комісії за договорами страхування. Ці комісії визнаються як операційний дохід протягом періоду надання відповідних послуг.

Компанія також отримує інший дохід, який не пов'язаний з проведенням операцій страхування, від розміщення тимчасово вільних грошових коштів.

Дохід, який виникає в результаті використання третіми сторонами активів Компанії, що приносять відсотки, роялті та дивіденди, має визнаватися якщо:

- а) є ймовірність, що економічні вигоди, пов'язані з операцією, надходитимуть до суб'єкта господарювання; та
- б) можна достовірно оцінити суму доходу.

Дохід має визнаватися на такій основі:

- а) відсотки мають визнаватися із застосуванням методу ефективної ставки відсотка;
- б) роялті мають визнаватися на основі принципу нарахування згідно із сутністю відповідної угоди; та
- в) дивіденди мають визнаватися, коли встановлюється право акціонера на отримання виплати.

Визнання та оцінка витрат

Витрати – це зменшення економічних вигід протягом облікового періоду у вигляді вибуття чи амортизації активів або у вигляді виникнення зобов'язань, результатом чого є зменшення чистих активів, за винятком зменшення, пов'язаного з виплатами учасникам.

Визнання витрат відбувається одночасно з визнанням збільшення зобов'язань або зменшення активів.

Правила оцінки витрат МСФЗ не встановлені і в цьому немає необхідності, оскільки їх величина є похідною від вартості активів і зобов'язань, правила оцінки яких встановлені МСФЗ.

Компанія несе витрати на ведення справи в процесі своєї операційної діяльності, а також інші витрати, які не пов'язані зі страховою діяльністю.

Страхові виплати

Компанія відображає суми витрат, пов'язаних із страховими виплатами, у випадку, якщо є укладений договір страхування, страховий випадок відповідає ризикам, визначенім договором страхування в якості страхуються, а також наявності документів, що підтверджують факт настання страхового випадку, суму збитку, який був отриманий в результаті його настання.

Врегульовані страхові виплати, відображаються у звіті про фінансовий результат по мірі виникнення на основі оціненого зобов'язання по виплаті компенсації страховальникам. Виплати за договорами вихідного перестрахування включають в себе всі збитки, понесені за звітний період.

Витрати, які не пов'язані зі страховою діяльністю

Витрати визнаються у звіті про фінансові результати, якщо виникає зменшення в майбутніх економічних вигодах, пов'язаних зі зменшенням активу або збільшенням зобов'язання, які можуть бути достовірно визнані. Витрати визнаються у звіті про фінансові результати на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутку по конкретних статтях доходів. Якщо виникнення економічних вигод очікується протягом кількох облікових періодів і зв'язок з доходом може бути простежено тільки в цілому або побічно, витрати у звіті про фінансові результати визнаються на основі методу раціонального розподілу. Витрата визнається у звіті про фінансові результати негайно, якщо витрати не створюють великі майбутні економічні вигоди, або коли майбутні економічні вигоди не відповідають або перестають відповідати вимогам визнання як актив у балансі.

Витрати на персонал та відповідні відрахування

Витрати на заробітну плату та нарахування на неї, лікарняні та премії, нараховуються у тому році, в якому відповідні послуги надавалися працівниками Компанії. Компанія не має юридичного чи умовного зобов'язання сплачувати пенсійні чи інші платежі, окрім платежів по державній системі соціального страхування.

Подання на нетто-основі прибутків та збитків

Компанія подає на нетто-основі прибутки та збитки, які виникають від групи подібних операцій, а саме

- прибутки та збитки від курсових різниць,
- прибутки та збитки від переоцінки та реалізації фінансових інструментів таких як: фінансові активи, що переоцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, інвестиції, що утримуються до погашення; фінансові активи, що є в наявності для продажу.

Податок на прибуток

Податок на прибуток – витрати з податку на прибуток являють собою суму, що складається з поточного податку на прибуток та відстроченого податку на прибуток.

Витрати з податку на прибуток включають в себе податок на прибуток поточного періоду та відкладений податок. Поточний та відкладений податок на прибуток відображається в складі прибутків та збитків за період за виключенням тієї їх частини, яка відноситься до операцій, що визнаються безпосередньо у складі власного капіталу чи в складі іншого сукупного прибутку.

Поточний податок

Поточний податок на прибуток – це сума податку, що належить до сплати або отримання у відношенні оподатковуваного прибутку чи податкових збитків за рік, розрахованих на основі діючих чи по суті введених в дію станом на звітну дату податкових ставок.

Оподатковуваний прибуток (податковий збиток) – прибуток (збиток) за період, визначений відповідно до правил, установлених податковими органами, згідно з якими податки на прибуток підлягають сплаті (відшкодуванню).

Поточні податкові зобов'язання (активи) за поточний і попередній періоди оцінюються за сумою, яку передбачається сплатити податковим органам (відшкодувати у податкових органів) із застосуванням ставок оподаткування та податкового законодавства, що діють або превалують до кінця звітного періоду.

Податкові ставки та податкове законодавство, що застосовуються для розрахунку цієї суми - це ставки і законодавство, прийняті або фактично прийняті на звітну дату в Україні чи в іншій країні, де Компанія здійснює свою діяльність і отримує оподатковуваний дохід.

Податкові активи та зобов'язання з поточного податку на прибуток також включають в себе коригування стосовно податків, сплата або відшкодування яких очікується відносно минулих періодів.

Поточні податки визнаються поза прибутком або збитком, якщо податок відноситься до статей, що визнаються в тому самому або іншому періоді поза прибутком або збитком. Отже, поточні податки, які відносяться до статей, що визнаються в тому самому або в іншому періоді:

- а) в іншому сукупному прибутку, визнаються в іншому сукупному прибутку;
- б) безпосередньо у власному капіталі, визнаються безпосередньо у власному капіталі.

Керівництво Компанії періодично здійснює оцінку позицій, відображеніх у податкових деклараціях, щодо яких відповідне податкове законодавство може бути по-різному інтерпретовано.

Відстрочений податок

Відстрочений податок розраховується за методом зобов'язань шляхом визначення тимчасових різниць між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності на звітну дату.

Відстрочені податкові зобов'язання - суми податків на прибуток, що підлягають сплаті в майбутніх періодах відповідно до оподатковуваних тимчасових різниць.

Відстрочені податкові зобов'язання визнаються за всіма оподатковуваними тимчасовими різницями, крім випадків, коли:

- (а) відстрочене податкове зобов'язання виникає в результаті первісного визнання гудвілу, активу або зобов'язання, в ході операції, яка не є об'єднанням бізнесу, і на момент здійснення операції не впливає ні на обліковий прибуток, ні на оподаткований прибуток;
- (б) відносно оподатковуваних тимчасових різниць, пов'язаних з інвестиціями в дочірні організації, залежні організації, а також з частками участі в угодах про спільне підприємництво, якщо можна контролювати визначення часу сторнування тимчасової різниці, і є ймовірним, що тимчасова різниця не стернуватиметься в недалекому майбутньому.

Відстрочений податковий актив слід визнавати для перенесення на наступні періоди невикористаних податкових збитків і невикористаних податкових пільг за умови, якщо є ймовірною наявність майбутнього оподаткованого прибутку, за рахунок якого можна використати невикористані податкові збитки та невикористані податкові пільги, крім випадків, коли:

- (а) відстрочений податковий актив виникає від первісного визнання активу або зобов'язання в операції, яка не є об'єднанням бізнесу та не впливає під час здійснення операції ні на обліковий прибуток, ні на оподаткований прибуток (податковий збиток);
- (б) щодо всіх тимчасових різниць, що підлягають вирахуванню і виникають від інвестицій у дочірні підприємства, відділення, асоційовані підприємства та часток у спільних підприємствах, тоді і тільки тоді, коли існує ймовірність того, що тимчасова різниця стернуватиметься в недалекому майбутньому та оподаткований прибуток буде доступним, і до нього можна застосувати тимчасову різницю.

Балансову вартість відстроченого податкового активу переглядається в кінці кожного звітного періоду і зменшує балансову вартість відстроченого податкового активу в тих межах, у яких більше не буде ймовірною наявність оподаткованого прибутку, достатнього, щоб дозволити використати вигоду від відстроченого податкового активу повністю або частково. Будь-яке таке зменшення слід сторнувати за умови, якщо стає ймовірною наявність достатнього оподаткованого прибутку.

У кінці кожного звітного періоду Компанія переоцінює невизнані відстрочені податкові активи й визнає раніше не визнані відстрочені податкові активи, якщо виникає ймовірність того, що майбутній оподаткований прибуток уможливить відшкодування відстроченого податкового активу.

Відстрочені податкові активи та зобов'язання оцінюються за ставками оподаткування, які передбачається використовувати в період реалізації активу чи погашення зобов'язання, на основі ставок оподаткування та податкового законодавства, що діють або превалують до кінця звітного періоду.

Відстрочені податки визнаються поза прибутком або збитком, якщо податок відноситься до статей, що визнаються в тому самому або іншому періоді поза прибутком або збитком. Отже, Відстрочені податки, які відносяться до статей, що визнаються в тому самому або в іншому періоді:

- а) в іншому сукупному прибутку, визнаються в іншому сукупному прибутку;
- б) безпосередньо у власному капіталі, визнаються безпосередньо у власному капіталі.

Відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток взаємно заліковуються та відображаються згорнуто у окремому звіті про фінансовий стан, коли:

- Компанія має юридично закріплене право погасити поточні податкові активи з податку на прибуток за рахунок поточних податкових зобов'язань; та
- відстрочені податкові активи та відстрочені податкові зобов'язання з податку на прибуток відносяться до податку на прибуток, який стягується одним і тим самим податковим органом з одного і того самого податкового суб'єкта.

Події після дати балансу

Події, які відбулися після дати балансу і до дати затвердження фінансових звітів до випуску і, які надають додаткову інформацію щодо фінансової звітності Компанії, відображаються у фінансовій звітності.

Якщо події, які не вимагають коригування після звітного періоду, є суттєвими, нерозкриття інформації може впливати на економічні рішення користувачів, прийняті на основі фінансової звітності. Відповідно, Компанія розкриває таку інформацію про кожну суттєву категорію подій, які не вимагають коригування після звітного періоду:

- (а) характер подій; та
- (б) попередня оцінка їх фінансового впливу або констатація, що така оцінка неможлива.

Цінова політика

Цінову політику Компанія будує на основі затверджених тарифів, яка регламентує загальні правила щодо взаємовідносин з клієнтами (тарифи, договори тощо). Тарифи затверджені 26 грудня 2013 року, 24 вересня 2015 року, 12 травня 2016 року.

4. НЕМАТЕРІАЛЬНІ АКТИВИ

Рух нематеріальних активів за рік, що скінчився 31 грудня 2016 року, був наступним:

(у тисячах гривень)	Ліцензії	Програми	Всього
Первісна вартість			
на 01.01.2016 р.	114	3	117
За 2016р.			
Надійшло	-	80	80
Вибуло	-	-	-
на 31.12.2016 р.	114	83	197
Знос			
на 01.01.2016 р.	-	(2)	(2)
За 2016р.			
Нараховано	-	(2)	(2)
Вибуло	-	-	-
на 31.12.2016 р.	-	(4)	(4)
Балансова вартість:			
На 01.01.2016 р.	114	2	117
на 31.12.2016 р.	114	79	193

Нематеріальні активи Компанії складаються з комп'ютерного програмного забезпечення та вартості ліцензій на страхову діяльність, які видані державними органами влади.

В обліку програми відображаються за первинною вартістю без врахування зносу.

Ліцензії на здійснення страхової діяльності мають необмежений термін дії, у зв'язку з чим вони не підлягають амортизації і відображаються за первинною вартістю.

Компанія не проводила переоцінку вартості наявних в неї нематеріальних активів у зв'язку з відсутністю інформації щодо активного ринку на подібні активи.

Нематеріальні активи, залишкова вартість яких дорівнює нулю, та які продовжують експлуатуватися на 31.12.2016 року відсутні.

На звітну дату нематеріальні не були надані у будь-яку заставу, та не обмежені у розпорядженні та використанні Компанією.

5. ОСНОВНІ ЗАСОБИ

Рух основних засобів за рік, що скінчився 31 грудня 2016 року, був наступним:

При затратне акціонерне товариство «Страхова компанія «Арсенал»
 Примітки до фінансової звітності
 за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
 (в тисячах українських гривень)

	Земельний ділянки	Будинки та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби	Інші основні засоби	Всього
Первісна вартість						
01.01.2016	-	-	-	-	-	9
за 2016 рік						
Надійшло	-	-	15	-	7	22
Вибуло	-	-	-	-	-	-
31.12.2016	-	-	24	-	7	31
Знос						
01.01.2016	-	-	(4)	-	-	(4)
за 2016 рік						
Нараховано	-	-	(3)	-	-	(3)
Вибуло	-	-	-	-	-	-
31.12.2016	-	-	(7)	-	-	(7)
Балансова вартість:						
На 01.01.2016 р.	-	-	5	-	8	24
На 31.12.2016 р.	-	-	17	-	7	24

Компанія не проводила переоцінку основних засобів на звітну дату. У результаті вивчення цін щодо аналогічних основних засобів (відносно яких така інформація доступна), керівництво Компанії дійшло висновку, що справедлива вартість об'єктів основних засобів не суттєво відрізняється від їх справедливої вартості.

Основні засоби залишкова вартість яких станом на 31.12.2015р. дорівнює нулю, та які продовжують експлуатуватися на відсутні.

На звітну дату основні засоби не були надані у будь-яку заставу, та не обмежені у розпорядженні та використанні Компанією.

В компанії відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються та ті, які вибули з активного використання та не класифіковані як утримувані для продажу відповідно.

6. ДОВГОСТРОКОВІ ФІНАНСОВІ ІНВЕСТИЦІЇ

Станом на 31 грудня поточні фінансові інвестиції Компанії включають цінні папери українських емітентів. Компанія при первісному визнання класифікує всі свої поточні фінансові інвестиції до одного з портфелів:

- Фінансові інвестиції, що призначені для торгівлі;
- Фінансові інвестиції, що утримуються до погашення;
- Фінансові інвестиції, що призначені для продажу;

Компанія утримує на балансі фінансові інвестиції, що призначені для продажу.

Станом на звітну дату довгострокові фінансові інвестиції Компанії включають:

	31.12.2016	31.12.2015
Частки у статутному капіталі Товариств	400 190	400 190
Акції українських емітентів	57 512	57 512
Разом	457702	457702

Ці довгострокові фінансові інвестиції Компанія відносить до портфелю «Фінансові інвестиції, що призначені для продажу» з відображенням прибутку та збитку від зміни вартості у іншому сукупному доході.

Відносно деяких акцій українських емітентів, що Компанія утримує на балансі, винесено наступні рішення НКЦПФР:

Найменування емітента	ЄДРПОУ	Балансова вартість ЦП, тис. грн	Кількість ЦП, шт.	Рішення НКЦПФР
ВАТ «Віньковецький завод будматеріалів»	35714109	1 088	108 800	Розпорядження НКЦПФР №33-ПР-4-3 від 30.10.2014 р. щодо зупинення обігу акцій
ВАТ «Промислово будівельна компанія»	32828173	25	1 633 000	Рішення НКЦПФР №1803 від 10.09.2013р. щодо зупинення внесення змін до системи реєстру власників іменних цінних паперів Товариств та до системи депозитарного обліку цінних паперів (період дії з 10.09.2013р. до

					усунення порушення)
ВАТ «Ремточмеханізм »	33051429	4 051	17 948 800		Рішення НКЦПФР №95 від 22.01.2014р. щодо зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів (період дії з 22.01.2014р. до усунення порушення)
ВАТ «Технотелекомуні кації»	32302491	678	216 600		Рішення НКЦПФР №1038 від 03.09.2009р. щодо зупинення внесення zmін до системи реєстру власників іменних цінних паперів Товариств та до системи депозитарного обліку цінних паперів (період дії з 03.09.2009р. до усунення порушення)
ПАТ «ЗНВКІФ «Біт Капітал»	35680185	5 733	21 393		Рішення НКЦПФР №1149 від 28.08.2014р. зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку цінних паперів (період дії з 22.01.2014р. - невизначений)
ВАТ «Ленінський ремонтно- механічний завод «Металіст»	20681350	0	800 000		Рішення НКЦПФР №344 від 13.03.2015 року щодо зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку щодо цинних паперів емітентів (період дії з 13.03.2015 – невизначений)
ВАТ «Лебединська СК №11»	01527436	0	707 820		Розпорядження НКЦПФР № 14-СХ-2-С-А від 18.03.2014 р. щодо скасування реєстрації випуску акцій

До складу довгострокових фінансових інвестицій Компанії включено вартість частки у статутному капіталі ТОВ «ICT ФАКТОР КАПІТАЛ» у сумі 400 190 тис. грн, що становить 98,16% статутного капіталу Товариства. Згідно рішення Компанії, ця частка оцінюється у складі активів за собівартістю.

Станом на 31.12.2015 року та станом на 31.12.2016 року Компанія не проводила переоцінку цієї частки у статутному капіталі Товариства. У результаті самостійно проведеного аналізу, керівництво Компанії дійшло висновку, що балансова вартість частки не суттєво відрізняється від її справедливої вартості.

Станом на 31.12.2016 року, цінні папери, які обліковуються у складі інвестицій, призначених для продажу, а саме:

- акції українських емітентів, відносно яких станом на звітну дату діє рішення щодо анулювання чи зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку у сумі 11575 тис. грн відносяться до 3-го рівня ієрархії. Переміщення між рівнями не було.
- акції українських емітентів на суму 45937 тис. грн. відносяться до 3-го рівня ієрархії. Переміщення між рівнями не було.

Станом на 31.12.2014 року, цінні папери, які обліковуються у складі інвестицій, призначених для продажу, а саме:

- акції українських емітентів, відносно яких станом на звітну дату діє рішення щодо анулювання чи зупинення внесення змін до системи депозитарного обліку у сумі 11575 тис. грн відносяться до 3-го рівня ієрархії. Переміщення між рівнями не було.

- акції українських емітентів на суму 1371 тис. грн. відносяться до 3-го рівня ієархії.
Переміщення між рівнями не було.

7. ГРОШОВІ КОШТИ ТА ЇХ ЕКВІВАЛЕНТИ

Станом на звітну дату, грошові кошти та їх еквіваленти включають грошові кошти на рахунках банків у таких валютах:

	31.12.2016	31.12.2015
Українські гривні	2948	2939
Долар США	-	-
Разом	2948	2939

Станом на звітну дату, грошові кошти та їх еквіваленти представлені в наступному вигляді:

	31.12.2016	31.12.2015
Поточні рахунки в банках	698	471
Депозити	2 250	2 468
Готівкові кошти	-	-
Інші грошові засоби	-	-
Всього	2948	2939

Депозити Компанії розміщені терміном повернення до 12 місяців після дати звітності, інформація наведена у наступній таблиці:

Банк	Сума, тис. грн	% річний	Початок	Закінчення
ПАТ АБ «УКРГАЗБАНК»	590	15,5%	27.09.16	02.03.17
ПАТ АТ «МАРФІН БАНК»	580	13%	28.12.16	28.02.17
ПАТ «Банк Восток»	500	12%	23.12.13	22.12.16
ПАТ «Райфайзен Банк Аваль»	580	7,5%	21.06.16	27.01.17
Всього	2250	x		

8. ТОРГОВА ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ

Торгова дебіторська заборгованість включає заборгованість покупців за надані послуги, які на звітну дату не були оплачені. Керівництво визначає резерв під знецінення дебіторської заборгованості на основі ідентифікації конкретного покупця, тенденцій платежів, подальших надходжень та розрахунків й аналізу очікуваних майбутніх грошових потоків.

Станом на звітну дату, дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги включає:

	31.12.2016	31.12.2015
Дебіторська заборгованість	1	28
Резерв сумнівних боргів	-	-

Разом	1	28
Станом на звітну дату, згідно аналізу дебіторської заборгованості щодо дат формування, Компанія має наступні періоди утворення торгової дебіторської заборгованості (без врахування впливу резерву сумнівних боргів):		
	31.12.2016	31.12.2015
до 3-х місяців	1	28
від 3-х місяців до року	-	-
більше року	-	-
Разом	31.12.2016	31.12.2015

Керівництво Компанії вважає, що торгова дебіторська заборгованість Компанії буде погашена шляхом отримання грошових коштів та балансова вартість торгової дебіторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

9. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ ЗА ВИДАНИМИ АВАНСАМИ

Станом на звітну дату, дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами включає:

	31.12.2016	31.12.2015
Дебіторська заборгованість за розрахунками за виданими авансами	2	3
Разом	2	3

10. ДЕБІТОРСЬКА ЗАБОРГОВАНІСТЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З НАРАХОВАНИХ ДОХОДІВ

Станом на звітну дату дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів включає:

	31.12.2016	31.12.2015
Сума нарахованих доходів за відсотками за депозитами	4	46
Разом	4	46

Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів складається з суми відсотків за депозитами у сумі 4 тис. гр.

11. ЗАРЕЄСТРОВАНИЙ КАПІТАЛ

Власний капітал підприємства включає статутний капітал, додатковий капітал, резервний капітал та нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Станом на 31 грудня статутний капітал Компанії становив:

(у тисячах гривень)	31.12.2016	31.12.2015
Зареєстрований капітал	454753	454753

Структура акціонерів Компанії станом на звітні дати є наступною:

	2016		2015	
	Кількість акцій, шт.	%	Кількість акцій, шт.	%
Акціонери, що володіють пакетом більш ніж 10 %				
ТОВ «ICT ФАКТОР КАПІТАЛ»	41 014 130	90,189994%	40'923'222	89,9901%
Акціонери, що володіють пакетом менш ніж 10 %	4 461 125	9,810005%	4'552'033	10,0099%
	45 475 255	100, 000000	45'475'255	100,0000%
Разом				

Номінальна вартість кожної акції станом на 01.01.2015р. та на 31.12.2015р. становить 10 (десять) гривень 00 копійок. Компанією згідно протоколу від 15.09.2014 року прийнято рішення про збільшення статутного капіталу шляхом приватного розміщення додаткових акцій у кількості 44 475 255 штук номінальною вартістю 10 (десять) гривень 00 копійок кожна.

Державну реєстрацію установчих документів проведено 27.02.2015, номер запису 15561050011049252 (Протокол №1-15 загальних зборів акціонерів від 30.01.2015 року).

Всі акції Компанії прості іменні, випущені у бездокументарній формі. Держателі простих акцій мають право на отримання дивідендів по мірі їх оголошення, а також мають право одного голосу на акцію. Протягом звітних періодів, які закінчилися 31 грудня 2015 року та 31 грудня 2014 року, Компанія не оголошувала дивідендів.

Відповідно до ст.30 Закону України «Про страхування» мінімальний статутний фонд встановлений в сумі, еквівалентній 1 млн. євро за валютним обмінним курсом валюти України.

12. РЕЗЕРВНИЙ КАПІТАЛ

Резервний капітал формується згідно законодавства України з метою забезпечення покриття збитків підприємств. Встановлений законодавством розмір резервного капіталу становить не менше 25 % статутного капіталу. Його формування проводиться шляхом щорічних відрахувань не менш ніж 5 % відсотків з прибутку підприємств. Станом на 01.01.2016 року та на 31.12.2016 року сума резервного капіталу у Компанії становить 130 тис. грн та 132 тис. грн відповідно.

17. ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА ДОГОВОРАМИ СТРАХУВАННЯ

Станом на звітну дату, Компанією сформовано резерв незароблених премій та резерв заявлених, але не врегульованих збитків.

Рух у страхових резервах за звітний період, в тому числі частки перестраховиків, був наступним:

(у тисячах гривень)	2016			2015		
	Зобов'язан- ня за договорам и страх- ування	Частка перестра- ховика	Нетто- позиція	Зобов'язанн- я за договорами страхування	Частка перестра- ховика	Нетто- позиція

Резерв довгострокових зобов'язань	-	-	-	-	-	-
Резерв збитків або резерв належних виплат						
Станом на 01 січня	81	-	81	21	(21)	-
Нарахована сума резерву у поточному році	1191	(313)	878	109	(50)	59
Збитки, виплачені протягом року	(1142)	351	791	(49)	71	22
На 31 грудня	130	38	168	81	-	81
Резерв незароблених премій						
Станом на 01 січня	2209	(1758)	451	1022	(310)	712
Нарахована сума резерву у поточному році	(398)	808	410	1187	(1521)	(334)
Премії, зароблені за рік	796	-	796	-	73	73
На 31 грудня	2607	(950)	1657	2209	(1758)	451
Інші страхові резерви						
Всього сума страхових резервів станом на 31.12.2016р.	2737	(912)	1825	2290	(1758)	532

На кожну звітну дату компанія проводить оцінку адекватності страхових зобов'язань, результат якої розкрито нижче у даних примітках до фінансової звітності. Згідно проведеної оцінки, значення балансової вартості відносяться до перестрахування договорів страхування та рівні справедливої вартості даних договорів на звітну дату.

18. ОЦІНКА АДЕКВАТНОСТІ СТРАХОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ

Методика розроблена з урахуванням вимог стандарту МСФЗ 4 та рекомендацій Нацкомфінпослуг від 03.01.2013 «Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг, доводить до відома особливості складання звітних даних страховиків у зв'язку з переходом на міжнародні стандарти фінансової звітності».

Загальні положення

Страхові резерви утворюються страховиками з метою забезпечення майбутніх виплат.

Законом України «Про страхування» передбачені наступні страхові резерви за видами страхування, іншими ніж страхування життя:

- резерв незароблених премій;
- резерв заявлених, але не виплачених збитків;
- резерв збитків, які виникли, але не заявлені;
- резерв катастроф;

- резерв коливань збитковості.

Резерв заявлених, але не виплачених збитків та резерв збитків, які виникли, але не заявлені разом називають резервами збитків.

Резерв незароблених премій, резерв заявлених, але не виплачених збитків та резерв збитків, які виникли, але не заявлені забезпечують майбутні виплати за вже укладеними договорами.

Резерв катастроф та резерв коливань збитковості забезпечують виплати майбутніми договорами або за укладеними, якщо розвиток збитків відрізняється від прогнозованого.

З метою оцінки зобов'язань за вже укладеними на звітну дату договорами розглядають лише резерви збитків та резерв незароблених премій.

ПАТ «Всесвіт» (актуарій /Бабко В.Л. Диплом на право займатися актуарними розрахунками та посвідчувати їх від 23 вересня 1997 р.) було проведено тестування адекватності страхових зобов'язань Компанії станом на 31.12.2015р. на підставі даних та інформації, наданих Компанією.

Порядок проведення тестування

Згідно з вимогами пункту 15 МСФЗ 4 «Страхові контракти» страховик повинен на кожну звітну дату оцінювати адекватність своїх страхових зобов'язань, використовуючи для цього поточні оцінки майбутніх рухів грошових коштів за страховими контрактами. Якщо ця оцінка показує, що балансова вартість його страхових зобов'язань за вирахуванням відповідних відстрочених аквізиційних витрат та відповідних нематеріальних активів, є неадекватною в контексті розрахункових показників майбутніх рухів грошових коштів, нестачу необхідно повністю визнавати у звіті про прибутки та збитки.

Для оцінки адекватності резервів незароблених премій (LAT тест) використовуються загальноприйняті актуарні методи, методи математичного моделювання комбінованої збитковості, теорії випадкових процесів, методи теорії ймовірностей та математичної статистики.

Для оцінювання адекватності резервів збитків (що виникли, але незаявлені та збитків, що заявлена, але не врегульовані) використовуються методи математичної статистики, зокрема перевірки статистичних гіпотез та там, де є достатній для аналізу обсяг даних, актуарні методи оцінювання резервів збитків, що базуються на аналізі трикутників розвитку страхових виплат. Для тих видів страхування, де резерви збитків, що виникли, але не заявлена та/або резервів збитки, що заявлена, але не врегульовані, сформовано в нульовому розмірі, коректність перевірено шляхом перевірки статистичних гіпотез.

Висновок актуарія

Систематичних недоліків та/або невідповідності МСФЗ прийнятої Компанією методології формування резервів збитків, що заявлена та не врегульовані та збитків, що виникли та не заявлена, не виявлено. Резерв незароблених премій сформовано в адекватному обсязі.

Розмір сформованих страхових резервів та розмір страхових резервів з урахуванням тесту адекватності зобов'язань наведено у наступній таблиці.

№ п/п	Резерв	Сформовано на звітну дату (тис. грн.)	Розмір з урахуванням тесту адекватності зобов'язань
1	Незароблених премій	2607,4	2607,4
2	Збитків, що виникли, але не заявлена	0,0	0,0
3	Збитків, що заявлена, але не виплачена	129,6	129,6

20. ПОТОЧНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ЗА РОЗРАХУНКАМИ

Станом на звітну дату, поточні зобов'язання за розрахунками включають:

(у тисячах гривень)	31.12.2016	31.12.2015
Торгова кредиторська заборгованість	529	1815
Зобов'язання перед бюджетом	227	185
В т.ч. податок на прибуток	-	-
Зобов'язання зі страхування	-	-
Зобов'язання з оплати праці	-	-
Зобов'язання з учасниками	-	-
Зобов'язання з одержаних авансів	-	-
Разом	756	2000

Станом на звітну дату, згідно аналізу кредиторської заборгованості щодо дат формування, Компанія має наступні періоди утворення торгової кредиторської заборгованості:

	31.12.2016	31.12.2015
до 3-х місяців	529	1815
від 3-х місяців до року	-	-
більше року	-	-
Разом	529	1815

Керівництво Компанії вважає, що погашення торгової кредиторської заборгованості Компанії призведе до відтоку грошових коштів або інших активів, тому балансова вартість торгової кредиторської заборгованості приблизно дорівнює її справедливій вартості.

21. ПОТОЧНІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Поточні забезпечення складаються із забезпечення виплат персоналу, які включають зобов'язання з оплати відпусток працівникам, які Компанія буде сплачувати у майбутньому при наданні відпусток, або у вигляді компенсації у разі звільнення працівників, по яким залишились невикористані відпустки.

(у тисячах гривень)	31.12.2016	31.12.2015
Поточні забезпечення	68	88
Разом	68	88

22. ЧИСТИ ЗАРОБЛЕНІ СТРАХОВІ ПРЕМІЇ

За звітні роки чисті зароблені страхові премії за договорами страхування, іншого ніж страхування життя, включають:

(у тисячах гривень)	2016	2015
Премії підписані, валова сума	7567	5802
Премії, передані у перестрахування	(2485)	(3269)
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	(398)	(1187)
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	(808)	1427

Приватне акціонерне товариство «Страхова компанія «Арсенал»
 Примітки до фінансової звітності
 за рік, що закінчився 31 грудня 2016 року
 (в тисячах українських гривень)

34

Всього	<u>3876</u>	<u>2773</u>
--------	-------------	-------------

23. СОБІВАРТІСТЬ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ (ТОВАРІВ, РОБІТ, ПОСЛУГ)

Страхові витрати Компанії протягом звітних періодів, які закінчилися 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року, були наступними:

(у тисячах гривень)	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Страхові виплати	<u>(790)</u>	<u>(23)</u>
Всього	<u>(790)</u>	<u>(23)</u>

24. АДМІНІСТРАТИВНІ ВИТРАТИ

За звітні роки адміністративні витрати Компанії включають:

(у тисячах гривень)	<u>2016</u>	<u>2015</u>
Матеріальні витрати	<u>(1942)</u>	<u>(11)</u>
Витрати на оплату праці	<u>(498)</u>	<u>(487)</u>
Відрахування на соціальні заходи	<u>(137)</u>	<u>(178)</u>
Амортизація	<u>(11)</u>	<u>(4)</u>
Інші операційні витрати	<u>(410)</u>	<u>(244)</u>
Всього	<u>(2998)</u>	<u>(924)</u>

25. ІНШІ ОПЕРАЦІЙНІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

За звітні роки інші операційні доходи та витрати включають:

(у тисячах гривень)	<u>2016 рік</u>	<u>2015 рік</u>
Інші операційні доходи:		
Результат зміни резерву заявлених, але не виплачених збитків	<u>6</u>	<u>47</u>
Інші операційні доходи	<u>-</u>	<u>-</u>
Інші операційні витрати		
Результат зміни резервів заявлених, але не виплачених збитків	<u>(125)</u>	<u>(130)</u>
Штрафні санкції	<u>-</u>	<u>(122)</u>
	<u>-</u>	<u>(8)</u>
Повернення страховальникам із договорами страхування	<u>(85)</u>	<u>-</u>
Депозитарні послуги	<u>(40)</u>	<u>-</u>
Фінансовий результат від іншої операційної діяльності	<u>(119)</u>	<u>(83)</u>

26. ВИТРАТИ НА ЗБУТ

Збутові витрати Компанії протягом звітних періодів, які закінчилися 31 грудня 2016 року та 31 грудня 2015 року, склали:

	<u>2016 рік</u>	<u>2015 рік</u>
Витрати на комісійну винагороду продавцям, торгівельним агентам і працівникам підрозділів	<u>(1942)</u>	<u>1815</u>

Всього	(1942)	1815
--------	--------	------

27. ІНШІ ФІНАНСОВІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

За звітні роки інші фінансові доходи та витрати включають:

(у тисячах гривень)	2016 рік	2015 рік
Фінансові доходи	231	280
Відсотки за депозитами	231	153
Відсотки нараховані на залишок коштів на банківському рахунку	-	127
Фінансові витрати	-	-
Інші фінансові витрати	-	-
Фінансовий результат від фінансової діяльності	231	280

27. ІНШІ ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ

За звітні роки інші доходи та витрати включають:

(у тисячах гривень)	2016 рік	2015 рік
Інші доходи, у тому числі:	22	22
Дохід від реалізації фінансових інвестицій	-	444770
Собівартість реалізованих фінансових інвестицій	-	(444752)
Витрати, пов'язані з продажем та купівлею ЦП	-	(40)
Інші витрати, у тому числі:	-	-
Інші фінансові витрати	-	-
Фінансовий результат від іншої діяльності	-	22

28. ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

Компанія застосовує різні ставки податку для різних видів діяльності. В 2016 році ставки складали 18% та 3% з визначеної бази оподаткування протягом періоду.

Компонентами витрат з податку на прибуток для Компанії протягом звітних періодів, які закінчилися 31 грудня 2014 року та 31 грудня 2014 року, були:

(у тисячах гривень)	2016	2015
Поточний податок на прибуток	(227)	(185)
Витрати з податку на прибуток	(227)	(185)

29. РОЗКРИТТЯ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ВИКОРИСТАННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ

Методики оцінювання та вхідні дані, використані для складання оцінок за справедливою вартістю

Фінансові активи	57 512	57 512	57 512	57 512
Грошові кошти та їх еквіваленти	2 948	2 939	2 948	2 939

Керівництво Компанії вважає, що наведені розкриття щодо застосування справедливої вартості є достатніми, і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилась будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.

30. ЗВІТ ПРО РУХ ГРОШОВИХ КОШТИВ (ЗА ПРЯМИМ МЕТОДОМ)

Стаття «Інші надходження» в результаті операційної діяльності в звіті про рух грошових коштів у Компанії складає 352 тис. грн. До складу цієї статті за 2016 рік включена сума страхового відшкодування у розмірі 352 тис. грн.

Стаття «Інші витрачання» в результаті операційної діяльності в звіті про рух грошових коштів у Компанії складає 2485 тис. грн. До складу статті «Інші витрачання» за 2016 рік включена сума премій, переданих у перестрахування у розмірі 2485 тис. грн.

31. ОПЕРАЦІЇ З ПОВ'ЯЗАНИМИ СТОРОНАМИ

Пов'язані сторони або операції з пов'язаними сторонами, як визначено у МСБО 24 «Розкриття інформації щодо пов'язаних сторін», представлені таким чином:

- a) Особа, або близький член родини такої особи пов'язаний з Компанією, якщо така особа:
 - i. має контроль або спільний контроль над Компанією;
 - ii. має значний вплив на Компанію; або
 - iii. є представником провідного управлінського персоналу Компанії або її материнської компанії.
- b) Компанія пов'язана з іншою Компанією, якщо виконується будь-яка з наведених нижче умов:
 - i. Компанія та інша компанія є членами однієї групи (що означає, що кожна материнська чи дочірня компанія пов'язані між собою);
 - ii. Компанія є асоційованою компанією або спільним підприємством з іншою компанією (або асоційованою компанією чи спільним підприємством члена групи, до складу якої також входить і інша компанія);
 - iii. Обидві компанії є спільним підприємством іншої компанії;
 - iv. Компанія є спільним підприємством компанії, а інша компанія є асоційованою компанією в останній;
 - v. Інша компанія є програмою виплат після закінчення трудової діяльності працівникам Компанії чи працівникам будь-якої пов'язаної компанії. Якщо Компанія сама є такою програмою виплат, то компанії - спонсори програми є також пов'язаними сторонами Компанії;
 - vi. Компанія знаходитьться під контролем або спільним контролем особи, визначену в а);
 - vii. Особа, визначена в а) має значний вплив на Компанію, або є представником провідного управлінського персоналу Компанії (або її материнської компанії).

При розглядіожної можливої пов'язаної сторони особлива увага приділяється змісту відношень, а не тільки їх юридичній формі.

Пов'язані сторони можуть укладати угоди, які не проводилися б між непов'язаними сторонами. Ціни та умови таких угод можуть відрізнятися від цін та умов угод між непов'язаними сторонами.

Компанія здійснює виключно безперервні оцінки справедливої вартості активів та зобов'язань, тобто такі оцінки, які вимагаються МСБО 39 та МСФЗ 13 у звіті про фінансовий стан на кінець кожного звітного періоду.

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	Методики оцінювання	Метод оцінки (ринковий, доходний, витратний)	Вихідні дані
Грошові кошти та їх еквіваленти	Первісна та подальша оцінка грошових коштів та їх еквівалентів здійснюється за справедливою вартістю, яка дорівнює їх номінальній вартості	Ринковий	Офіційні курси НБУ
Інструменти капіталу	Первісна оцінка інструментів капіталу здійснюється за їх справедливою вартістю, яка зазвичай дорівнює ціні операції, в ході якої був отриманий актив. Подальша оцінка інструментів капіталу здійснюється за справедливою вартістю на дату оцінки.	Ринковий, витратний	Офіційні біржові курси організаторів торгів на дату оцінки, за відсутності визначеного біржового курсу на дату оцінки, використовується остання балансова вартість, ціни закриття біржового торгового дня

Рівень ієархії справедливої вартості, до якого належать оцінки справедливої вартості

Класи активів та зобов'язань, оцінених за справедливою вартістю	1 рівень		2 рівень		3 рівень		Усього	
	(ті, що мають котирування, та спостережувані)	2016	2015	(ті, що не мають котирування, але спостережувані)	2016	2015	(ті, що не мають котирувань і не є спостережуваними)	2016
Дата оцінки	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14	31.12.15	31.12.14
Фінансові інвестиції, що призначенні для продажу	-	-	-	-	57 512	57 512	57 512	57 512

Переміщення між рівнями ієархії справедливої вартості

У 2016 та 2015 році переведень між рівнями ієархії не було.

Інші розкриття справедливої вартості

Справедлива вартість фінансових інструментів в порівнянні з їх балансовою вартістю

(у тисячах гривень)	Балансова вартість		Справедлива вартість	
	2016	2015	2016	2015
1	2	3	4	5

Нижче наведено дані по операціях з пов'язаними сторонами за 2016 та 2015 роки:

Пов'язані сторони	Вид транзакції	Оборот за 2016 рік	Станом на 31 грудня 2016 року	Оборот за 2015 рік	Станом на 31 грудня 2015 року
Компанія знаходитьться під контролем Учасника	Операції з надання безвідсоткової поворотної фінансової допомоги				
Учасник	операції з ЦП за дилерськими договорами				
Учасник	операції з ЦП за договором на брокерське обслуговування				
Учасник	депозитарні послуги				
Учасник	брокерська винагорода				
Управлінський персонал	Заробітна плата	223,5	223,5	247,0	247,0
Управлінський персонал	безвідсоткова позика				
Всього	x	223,5	223,5	247,0	247,0

32. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ, ЩО ВИНИКАЮТЬ У ЗВ'ЯЗКУ ІЗ СТРАХОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

(a) Цілі та політика щодо зменшення ризиків, що виникають у зв'язку із страховою діяльністю

При здійсненні основних напрямків своєї діяльності Компанія приймає на себе ризики збитку фізичних осіб або організацій, які безпосередньо наражаються на такі ризики. Такі ризики можуть бути пов'язані із всіма видами страхування, що надає Компанія. У цій якості Компанія зазнає впливу невизначеності щодо строків виплат за збитками, понесеними за страховими контрактами, та тяжкості таких збитків. Основним ризиком є те, що частота виплат та тяжкість страхових збитків будуть більшими, ніж очікувалося. Страхові випадки мають невпорядкований характер, і фактична кількість та розмір страхових випадків протягом будь-якого одного року можуть відрізнятися від розрахункових показників, отриманих за допомогою різних статистичних методик.

Компанія також зазнає ринкового ризику при здійсненні своєї страхової діяльності. Компанія управлює ризиками, пов'язаними із здійсненням страхової діяльності, шляхом використання існуючих статистичних методів, перестрахування концентрації ризиків, положення щодо ціноутворення, а також оперативний моніторинг.

(i) Стратегія перестрахування

Компанія передає страхові ризики у перестрахування з метою обмежити ризик виникнення збитків у зв'язку із страхововою діяльністю. Для цього Компанія укладає договори облігаторного перестрахування, щоб знизити ризик чистих збитків.

Об'єктом перестрахування в даному випадку ексцепента збитку є збиток, що перевищує пріоритет. Для перестрахувальника встановлюється ліміт відповідальності, і перестрахувальник зобов'язується відшкодувати перестрахувальникові всі збитки в межах цього ліміту.

При виборі перестраховика Компанія бере до уваги його відносну платоспроможність. Платоспроможність оцінюється на основі відкритої інформації про рейтинги, а також на основі внутрішніх досліджень.

(ii) Ціноутворення

Компанія встановлює премії на рівні, що забезпечує перевищення суми отриманих премій над загальною сумою збитків, витрат на врегулювання цих збитків, витрат та затрат на управління господарською діяльністю. Премії за полісами встановлюються (циноутворення) із застосуванням статистичного аналізу на основі внутрішніх та зовнішніх історичних даних. Обґрунтованість ціноутворення тестується з використанням методології та основних показників діяльності по конкретних портфелях, на апріорній основі. Фактори, що враховуються при ціноутворенні, відрізняються по різних страхових продуктах і залежать від запропонованого покриття та виплат. Однак, як правило, вони включають:

- очікувані збитки по власниках страхових полісів та відповідні очікувані виплати і їх строки;
- рівень та характер міливості, пов'язаної з очікуваними виплатами. Це включає аналіз статистичної інформації про збитки, а також врахування потенційних змін судової практики, економічного клімату та демографічних тенденцій;
- інші затрати на створення відповідного продукту, такі як витрати на реалізацію, маркетинг, адміністрування полісів, а також витрати на врегулювання збитків;
- фінансові умови, що відображають вартість грошей у часі;
- вимоги до капіталу та платоспроможності;
- планові показники прибутковості;
- кон'юнктуру страхового ринку, зокрема ціни на подібні продукти, встановлені конкурентами.

Умови та строки страхових контрактів та характер ризиків, що покриваються ними Умови та строки страхових контрактів, що мають суттєвий вплив на суму, строки та невизначеність майбутніх грошових потоків від страхових контрактів, викладені нижче.

Крім того, нижче наведений аналіз основних продуктів Компанії та способи, за допомогою яких вона здійснює управління пов'язаними з ними ризиками.

(iii) Договори страхування, іншого ніж страхування життя

До видів страхування, які здійснює Компанія, зокрема відносяться:

- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування фінансових ризиків;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування наземного транспорту (крім залізничного);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування майна (крім залізничного, наземного, повітряного, водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту), вантажів та багажу (вантажобагажу));
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від вогневих ризиків та ризиків стихійних явищ;

- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування відповідальності перед третіми особами (іншої ніж передбачена видами 01.12-01.14);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування залізничного транспорту;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування вантажів та багажу (вантажобагажу);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування від нещасних випадків;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування предмета іпотеки від ризиків випадкового знищення, випадкового пошкодження або псування;
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі добровільного страхування водного транспорту (морського внутрішнього та інших видів водного транспорту);
- ліцензія на здійснення страхової діяльності у формі обов'язкового страхування цивільно-правової відповідальності приватного нотаріуса.

Страхова сума за договором добровільного страхування встановлюється за згодою сторін за умови відповідності вимогам для кожного окремого виду добровільного страхування. Страхова сума за договором обов'язкового страхування іпотеки визначається в розмірі повної вартості майна, що є предметом іпотеки, але не менше ніж вартість, зазначена в іпотечному договорі.

Ризики за договорами страхування, іншого, ніж страхування життя, як правило, покривають період в дванадцять місяців.

(iv) Управління ризиками

Основними ризиками, пов'язаними з усіма видами страхування описаними вище, є ризик конкурентних змін та ризик збільшення страхових виплат. Компанія також зазнає ризику завищенння розміру понесених збитків або нечесної поведінки з боку особи, що заявила про збиток.

Управління зазначеними ризиками здійснюється, головним чином, у процесі ціноутворення та перестрахування. Компанія застосовує певні критерії видачі страхових полісів з метою утримання збитків у прийнятних для Компанії межах.

(б) Концентрація ризиків, пов'язаних із страховою діяльністю

Основним аспектом страхового ризику, що постає перед Компанією, є обсяг концентрації страхового ризику, який може існувати, якщо конкретна подія або ряд подій суттєво вплинути на зобов'язання Компанії. Така концентрація може виникнути у зв'язку з єдиним страховим контрактом або через ряд пов'язаних контрактів, що мають подібні характеристики ризику, і пов'язані з обставинами, в яких можуть виникнути суттєві зобов'язання. Важливим аспектом концентрації страхових ризиків є те, що вони можуть виникати внаслідок накопичення ризиків у зв'язку з кількома одиничними контрактами або пов'язаними контрактами.

Концентрації ризику можуть виникати як у разі настання страхових випадків з високим рівнем тяжкості збитків, що відбуваються дуже рідко, таких, як стихійні лиха, так і в ситуаціях, коли існують упередження щодо конкретної групи, наприклад, за географічною ознакою.

Компанія здійснює управління цими ризиками шляхом його передачі у перестрахування. Компанія оцінює затрати та вигоди, пов'язані з програмою перестрахування, на постійній основі.

(в) Загальний сукупний обсяг ризиків за укладеними страховими контрактами

Компанія встановлює загальний сукупний обсяг ризиків за укладеними страховими контрактами, який вважається прийнятним у контексті концентрації ризиків. Вона здійснює моніторинг таких ризиків як на момент укладення відповідного страхового поліса, так і в подальшому на

періодичній основі шляхом аналізу звітів, які відображають динаміку накопичення основних страхових ризиків, що виникають для Компанії.

33. ФАКТИЧНІ ТА ПОТЕНЦІЙНІ ФІНАНСОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Податкова система

З моменту прийняття Податкового кодексу України у 2011 році, постійно приймаються зміни до нього, що змінюють (інколи кардинально) основні принципи оподаткування. Податкове, валютне та митне законодавство України часто змінюється, тому може тлумачитися по-різному. Відповідні органи можуть не погодитися з тлумаченням цього законодавства керівництвом Компанії у зв'язку з діяльністю Компанії та операціями в рамках цієї діяльності. Внаслідок цього може існувати значна невизначеність щодо забезпечення або тлумачення нового законодавства та нечіткі або відсутні правила його виконання. Податкові органи України можуть займати більш агресивну позицію у своєму тлумаченні законодавства та проведенні податкових перевірок, застосовуючи досить складний підхід. Ці фактори у поєднанні із зусиллями податкових органів, спрямованими на збільшення податкових надходжень у відповідь на зростання бюджетного тиску, можуть привести до зростання рівня та частоти податкових перевірок, тому існує можливість, що операції та діяльність, які раніше не заперечувались, можуть бути оскаржені. У результаті можуть бути нараховані додаткові суттєві суми податків, штрафів та пені. Відповідні органи можуть проводити податкові перевірки у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Українське податкове законодавство не містить чітких інструкцій з певних податкових питань. Іноді тлумачення Компанією таких невизначених податкових питань призводить до зменшення загальної податкової ставки по Компанії. Як зазначено вище, таке тлумачення податкового законодавства може надзвичайно ретельно перевірятися. Наслідки таких перевірок з боку податкових органів не можуть бути оцінені з достатнім ступенем надійності, проте вони можуть бути суттєвими для фінансового стану та діяльності організації в цілому.

Юридичні зобов'язання

В ході звичайної діяльності Компанія має справу з судовими позовами і претензіями. Перелік судових справ та претензій відсутні.

Керівництво вважає, що максимальна відповідальність по зобов'язаннях, які є наслідком таких позовів або претензій, у разі виникнення такої відповідальності, понад вже визнаною у фінансовій звітності, не матиме істотного негативного впливу на фінансовий стан або результати майбутніх операцій Компанії.

Зобов'язання за оперативною орендою.

Станом на кінець звітного періоду Компанія не мала зобов'язань за нескасованими договорами оперативної оренди.

34. УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Функція управління ризиками у Компанії здійснюється стосовно фінансових ризиків, а також операційних та юридичних ризиків. Фінансові ризики складаються з ринкового ризику (який включає валютний ризик, ризик процентної ставки та інший ціновий ризик), кредитного ризику та ризику ліквідності. Основними цілями управління фінансовими ризиками є визначення лімітів ризику й нагляд за тим, щоб ці ліміти не перевищувались. Управління операційними та

юридичними ризиками має на меті забезпечення належного функціонування внутрішніх процедур та політики, що спрямовані на мінімізацію цих ризиків.

До процесу управління ризиками у Компанії залучено всі види бізнесу, які впливають на параметри цих ризиків. Управління ризиками у Компанії здійснюється на всіх рівнях організації від вищого керівництва до рівня, на якому ці ризики безпосередньо приймаються.

В рамках своєї програми по управлінню ризиками, Компанія проводить інвентаризацію своїх поточних ризикових позицій за категоріями ризику, вимірює чутливість чистого доходу і власного капіталу в рамках стохастичного і детермінованого сценаріїв. Моделі, сценарії і допущення регулярно переглядаються і оновлюються по мірі необхідності.

Проте, моделі чутливі до граничних малоймовірних сценаріїв і можуть показати невірні результати при їх настанні. Різкі можливі коливання не є однозначною підставою для перегляду оцінок, якщо вони не призводять до змін в тривалій перспективі та на постійній основі.

Аналіз чутливості не відображає того, який чистий прибуток за період міг би бути, якби були інші змінні ризику, ніж при проведенні аналізу, тому що аналіз заснований на експозиції в майбутньому інформації, відомої на звітну дату. І при цьому результати чутливості призначенні для точного передбачення майбутнього власного капіталу або прибутку. Аналіз не враховує вплив майбутнього нового бізнесу, який може бути важливим компонентом майбутніх доходів. Не розглядаються всі методи, доступні для управління, що реагують на зміни у фінансовому середовищі, такі як зміна розподілу інвестиційного портфеля або коригування ставок по кредитах. Крім того, результати аналізу не можуть бути екстрапольовані для більш тривалих періодів, так як ефект не має лінійної тенденції. Тому, процес управління ризиками не може гарантувати точного передбачення майбутніх результатів.

Основні ризики, що властиві Компанії в ході її операційної діяльності, і способи їх управління представлені нижче.

Компанія при веденні професійної діяльності здійснює управління фінансовими та нефінансовими ризиками.

34.1 ФІНАНСОВІ РИЗИКИ.

Загальний фінансовий ризик (риск банкрутства) - ризик неможливості продовження діяльності підприємства, який може виникнути при погіршенні фінансового стану Компанії, якості його активів, структури капіталу, при виникненні збитків від його діяльності внаслідок перевищення витрат над доходами.

Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль за збереженням рівня ринкового ризику в прийнятіх межах з одночасно оптимізацією прибутковості по операціях.

Ринковий ризик - ризик виникнення фінансових втрат (збитків), які пов'язані з несприятливою зміною ринкової вартості фінансових інструментів у зв'язку з коливаннями цін на чотирьох сегментах фінансового ринку, чутливих до зміни відсоткових ставок: ринку боргових цінних паперів, ринку пайових цінних паперів, валютному ринку і товарному ринку.

Метою управління ринковим ризиком є управління та контроль за збереженням рівня ринкового ризику в прийнятіх межах з одночасно оптимізацією прибутковості по операціях.

Ринковий ризик включає:

- процентний ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на боргові цінні папери та похідні фінансові інструменти процентної ставки. Компанія зазнає впливу коливань переважних рівнів ринкових процентних ставок на свій фінансовий стан та грошові потоки. Процентна маржа може збільшуватись в результаті таких змін, але може й зменшуватись або призводити до збитків у разі виникнення несподіваних змін.
- пайовий ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на пайові цінні папери та похідні фінансові інструменти, базовим активом яких є такі цінні папери;
- валютний ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання курсів іноземних валют та золота. За 2015 рік курс Євро коливався в коридорі, нижня межа якого становила 17,704

грн./ЄВРО, а верхня – 34,05 грн./ЄВРО, курс рубля: нижня межа – 0,233 грн./рубль, верхня межа – 0,479 грн./рубль, курс долара США: нижня межа – 15,75 грн./долар США, а верхня межа – 30,01 грн./долар США. Значні коливання курсів не можуть значно вплинути на розмір прибутку Компанії, оскільки Компанія майже не проводить операцій в іноземній валюті, але це може погіршити її стан бо впливає на фінансове становище її клієнтів.

- товарний ризик, пов'язаний з негативними наслідками коливання цін на похідні фінансові інструменти, базовим активом яких є товари;

- інший ціновий ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливаються внаслідок змін ринкових цін (окрім тих, що виникають унаслідок процентного, пайового, валютного чи товарного ризиків), незалежно від того, чи спричинені вони чинниками, характерними для окремого фінансового інструмента або його емітента, чи чинниками, що впливають на всі подібні фінансові інструменти, з якими здійснюються операції на ринку.

Основним методом оцінки цінового ризику є аналіз чутливості. Компанія не проводила аналіз чутливості валютного та відсоткового ризиків, оскільки станом на звітні дати не мала на балансі фінансових активів у іноземній валюті та/або фінансових інструментів із фіксованою відсотковою ставкою.

Серед методів пом'якшення цінового ризику Компанія використовує диверсифікацію активів та дотримання лімітів на вкладення в акції та інші фінансові інструменти з нефіксованим прибутком.

На основі аналізу історичної волатильності фондового індексу ПФТС керівництво Компанії визначило, що ціновий ризик для акцій українських підприємств становить +/-40,4% (у попередньому році +/-70,7%). Потенційна зміна цін визначена на спостереженнях історичної волатильності доходностей цього класу активів. Потенційна волатильність визначається як така, що відповідає стандартному відхиленню річних доходностей акцій протягом останніх 5 років. Якщо ринкові ціни змінюються за таким сценарієм, це може впливати на вартість чистих активів.

Цінові ризики

Емітент акцій	Балансова вартість, тис. грн	Стандартне відхилення, % (zmіни)	Потенційний вплив на чисті активи Компанії	
			Сприятливі зміни (зростання вартості)	Несприятливі зміни
На 31.12.2016 р.				
ВАТ «Віньковецький завод будматеріалів»	1 088	40,40	440	-440
ВАТ «Промислово будівельна компанія»	25	40,40	10	-10
ВАТ «Ремточмеханізм»	4 051	40,40	1637	-1637
ВАТ «Технотелекомуникації»	678	40,40	274	-274
ПАТ «ЗНВКІФ «Біт Капітал»	5 733	40,40	2316	-2316
ПАТ «Резолют»	44566	40,40	18005	-18005
ПАТ «Екоклін»	1371	40,40	554	-554
Разом акцій підприємств	57512	40,40	23236	-23236
На 31.12.2015 р.				
ВАТ «Віньковецький завод будматеріалів»	1 088	40,40	440	-440

ВАТ «Промислово будівельна компанія»	25	40,40	10	-10
ВАТ «Ремточмеханізм»	4 051	40,40	1637	-1637
ВАТ «Технотелекомунікації»	678	40,40	274	-274
ПАТ «ЗНВКІФ «Біт Капітал»	5 733	40,40	2316	-2316
ПАТ «Резолют»	44566	40,40	18005	-18005
ПАТ «Екоклін»	1371	40,40	554	-554
Разом акції підприємств	57512	40,40	23236	-23236

Процентний ризик – це ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливаються внаслідок змін ринкових відсоткових ставок. Керівництво Компанії усвідомлює, що відсоткові ставки можуть змінюватись і це впливатиме як на доходи Компанії, так і на справедливу вартість чистих активів.

Усвідомлюючи значні ризики, пов’язані з коливаннями відсоткових ставок у високоінфляційному середовищі, яке є властивим для фінансової системи України, керівництво Компанії контролює частку активів, розміщених у боргових зобов’язаннях у національній валюті з фіксованою відсотковою ставкою. Керівництво Компанії здійснює моніторинг відсоткових ризиків та контролює їх максимально припустимий розмір. У разі зростання відсоткових ризиків Компанія має намір позбуватися боргових фінансових інструментів з фіксованою відсотковою ставкою. Моніторинг відсоткових ризиків здійснюється шляхом оцінки впливу можливих змін відсоткових ставок на вартість відсоткових фінансових інструментів.

Активи, які наражаються на відсоткові ризики

Тип активу	31.12. 2016	31.12.2015
Банківські депозити	2250	2468
Інші	-	-
Всього	2250	2468
Частка в активах Компанії, %	0,53	0,53

Для оцінки можливих коливань відсоткових ставок Компанія використовувало історичну волатильність відсоткових ставок за строковими депозитами (до 1 року) за останні 5 років за оприлюдненою інформацією НБУ.

Компанія визнає, що обґрунтовано можливим є коливання ринкових ставок на ± 4 процентних пункти. Проведений аналіз чутливості заснований на припущеннях, що всі інші параметри, зокрема валютний курс, залишатимуться незмінними, і показує можливий вплив зміни відсоткових ставок на 4 процентних пункти на вартість чистих активів Компанії.

Відсоткові ризики

Тип активу	Вартість	Середньозважена ставка	Потенційний вплив на чисті активи Компанії в разі зміни відсоткової ставки
На 31.12.2016 р.			
Можливі коливання ринкових ставок			+ 4,0% пункти - 4,0% пункти
<i>Депозити у банках у національній валютах</i>			
АБ «Укргазбанк»	590	15,5%	
АТ «МАрфін Банк»	580	13%	
ПАТ «Банк Восток»	500	12%	

ПАТ «Райфайzen Банк Аваль»	580	7,5%		
Разом	2250	-		
На 31.12.2015 р.				
Можливі коливання ринкових ставок		+ 4,9% пункти	- 4,9 % пункти	
<i>Депозити у банках у національній валюто</i>				
АБ «Південний»	461	16%		
АТ «ОТП БАНК»	460	15.2%		
ПАТ «Банк Восток»	1547	15%		
Разом	2468	-		

Кредитний ризик – ризик виникнення у Компанії фінансових втрат (збитків) внаслідок невиконання в повному обсязі або неповного виконання контрагентом своїх фінансових зобов'язань перед Компанією відповідно до умов договору. Розмір збитків у цьому випадку пов'язаний із сумою невиконаного зобов'язання.

До кредитних ризиків відносяться, зокрема:

ризик контрагента – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через невиконання або несвоєчасне виконання клієнтом або контрагентом за правочином щодо цінних паперів своїх зобов'язань перед Компанією;

ризик дефолту – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через невиконання або несвоєчасне виконання емітентом або особою, що видала цінний папір, що належить Компанії, своїх зобов'язань щодо виплати доходу та/або погашення цінних паперів;

Кредитний ризик виникає, головним чином, у зв'язку із дебіторською заборгованістю.

Дебіторська заборгованість

Управління кредитним ризиком, що пов'язаний із покупцями, здійснюється кожною бізнес-одиницею у відповідності до політики, процедур та системі контролю, встановленими Компанією по відношенню до управління кредитними ризиками, що пов'язані із покупцями. Кредитна якість покупця оцінюється на основі детальної форми оцінки кредитного рейтингу. Основні фактори, які беруться до уваги в ході аналізу зменшення корисності дебіторської заборгованості включають визначення того, чи прострочені виплати основної суми заборгованості більш, ніж на 365 днів, чи відомо про будь-які труднощі з огляду на грошові потоки контрагентів, зниження кредитного рейтингу або порушення первісних умов відповідного договору. Здійснюється регулярний моніторинг непогашеної дебіторської заборгованості покупців. Компанія здійснює аналіз зменшення корисності заборгованості, що оцінюються індивідуально (по великим контрагентам), і резерву на зменшення корисності заборгованості, що оцінюються у сукупності (велика кількість малих дебіторів об'єднуються у однорідні групи). Компанія оцінює концентрацію ризику по відношенню до торгової дебіторської заборгованості, як низку.

Резерв під зменшення корисності заборгованості, що оцінюється на індивідуальній основі

Компанія визначає суму резерву на зменшення корисності окремо за кожною суттєвою заборгованістю в індивідуальному порядку. Питання, що розглядаються при визначенні суми резерву, включають можливість реалізації бізнес-плану контрагента, його здатність підвищити продуктивність праці в разі виникнення фінансових труднощів, грошові надходження та очікувані виплати дивідендів в разі оголошення банкрутом, наявність іншої фінансової підтримки та можлива вартість продажу застави, а також часові рамки очікуваних грошових потоків. Збитки від

зменшення корисності оцінюються на кожну звітну дату, якщо будь-які непередбачені обставини не вимагають більшої уваги.

Резерв під зменшення корисності заборгованості, що оцінюється на сукупній основі

Компанія визначає суму резерву на зменшення корисності несуттєвої заборгованості, а також окремої суттєвої заборгованості, стосовно якої ще немає об'єктивних ознак зменшення корисності, на сукупній основі. Компанія аналізує резерви на знецінення на кожну звітну дату, при цьому кожний сукупність заборгованостей (портфель) перевіряється окремо.

В ході аналізу резерву на зменшення корисності заборгованості на сукупній основі Компанія враховує зменшення корисності, що може мати місце у портфелі, навіть якщо немає об'єктивних ознак зменшення корисності окремої заборгованості. Збитки від зменшення корисності визначаються з урахуванням такої інформації: збитки в портфелі у попередніх періодах, поточні економічні умови, відповідний проміжок часу між моментом можливого понесення збитку від зменшення корисності та моментом визначення зменшення корисності як такого, що потребує створення резерву в ході аналізу знецінення окремих активів, а також очікувані надходження та відшкодування в разі знецінення зменшення корисності. Керівництво Компанії відповідає за прийняття рішення щодо тривалості такого періоду, що не повинна перевищувати один рік.

Основним методом оцінки кредитних ризиків керівництвом Компанії є оцінка кредитоспроможності контрагентів, для чого використовуються кредитні рейтинги та будь-яка інша доступна інформація щодо їх спроможності виконувати боргові зобов'язання. Компанія використовує наступні методи управління кредитними ризиками:

- ліміти щодо боргових зобов'язань за класами фінансових інструментів;
- ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом (або асоційованою групою);
- ліміти щодо вкладень у фінансові інструменти в розрізі кредитних рейтингів за Національною рейтинговою шкалою;
- ліміти щодо розміщення депозитів у банках з різними рейтингами та випадки дефолту та неповернення депозитів протягом останніх п'яти років.

Ризик ліквідності – ризик виникнення збитків у Компанії у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання ним в повному обсязі своїх фінансових зобов'язань, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, внаслідок відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів. Ризик ліквідності існує тоді, коли існує розбіжність у строках виплат за активами і зобов'язаннями. Для управлінського персоналу Компанії надзвичайно важливо, щоб строки виплат за активами відповідали строкам виплат за зобов'язаннями, процентні ставки по активах відповідали процентним ставкам по зобов'язаннях, а якщо існує будь-яка невідповідність, щоб вона була під контролем.

Компанія здійснює управління ліквідністю з метою забезпечення постійної наявності коштів, необхідних для виконання усіх зобов'язань у визначені терміни. Політики ліквідності компанії перевіряється і затверджується управлінським персоналом.

Як правило, Компанія забезпечує наявність достатніх грошових коштів на вимогу для оплати очікуваних операційних витрат на період до 3-х місяців, включаючи обслуговування фінансових зобов'язань; це не поширюється на екстремальні ситуації, які неможливо передбачити, такі, як стихійне лихо.

До ризиків ліквідності відносяться, зокрема:

ризик ринкової ліквідності – ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів через неможливість купівлі або продажу активів у потрібній кількості за достатньо короткий період часу в силу погіршення ринкової кон'юнктури;

ризик балансової ліквідності – ризик виникнення збитків, виникнення дефіциту грошових коштів або інших високоліквідних активів для виконання зобов'язань перед інвесторами/контрагентами.

Інформація щодо кожного окремого виду дебіторської та кредиторської заборгованості Компанії у розрізі строків погашення представлена у відповідних розділах цих приміток.

Зниження ризику

Компанія не використовує похідні фінансові інструменти для управління ризиками, що виникають внаслідок зміни процентних ставок, а також кредитного ризику та ризику ліквідності.

Компанія не приймала участі в будь-яких операціях з використанням похідних фінансових інструментів. Загальна програма управління ризиками направлена на відстежування динаміки фінансового ринку України і зменшення його потенційного негативного впливу на результати діяльності Компанії.

34.2 ОПЕРАЦІЙНІ РИЗИКИ

Операційний ризик включає наступні:

- **правовий ризик** - наявний або потенційний ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів, пов'язаний з недотриманням Компанією вимог законодавства, договірних зобов'язань, а також з недостатньою правовою захищеністю Компанії або з правовими помилками, яких припускається Компанія при провадженні професійної діяльності;
- **інформаційно-технологічний ризик** - наявний або потенційний ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів, пов'язаний з недосконалотою роботою інформаційних технологій, систем та процесів обробки інформації або з їх недостатнім захистом, включаючи збій у роботі програмного та/або технічного забезпечення, обладнання, інформаційних систем, засобів комунікації та зв'язку, порушення цілісності даних та носіїв інформації, несанкціонований доступ до інформації сторонніх осіб та інше;
- **ризик персоналу** - наявний або потенційний ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів, пов'язаний з діями або бездіяльністю працівників Компанії (людським фактором), включаючи допущення помилки при проведенні операції, здійснення неправомірних операцій, пов'язане з недостатністю кваліфікацією або із зловживанням персоналу, перевищення повноважень, розголошення інсайдерської та/або конфіденційної інформації та інше;

34.3 ІНШІ НЕФІНАНСОВІ РИЗИКИ

До інших нефінансових ризиків діяльності Компанії відносяться:

- **стратегічний ризик** - ризик виникнення збитків, які пов'язані з прийняттям неефективних управлінських рішень, помилками, які були допущені під час їх прийняття, а також з неналежною реалізацією рішень, що визначають стратегію діяльності та розвитку Компанії;
- **ризик втрати ділової репутації** (репутаційний ризик) - ризик виникнення збитків, пов'язаних зі зменшенням кількості клієнтів або контрагентів Компанії через виникнення у суспільстві несприятливого сприйняття Компанії, зокрема його фінансової стійкості, якості послуг, що надаються Компанією, або його діяльності в цілому, який може бути наслідком реалізації інших ризиків;
- **системний ризик** – ризик виникнення збитків у значної кількості установ, який обумовлений неможливістю виконання ними своїх зобов'язань у зв'язку з невиконанням (несвоєчасним виконанням) зобов'язань однією установою внаслідок реалізації у неї кредитного ризику, ризику ліквідності або іншого ризику. Системний ризик, на який впливає стан економіки загалом і певною мірою відбувається на доходності цінних паперів та фінансових інструментів, що обертаються на ринку цінних паперів, спричинені кон'юнктурою та особливостями фондового ринку, на якому Компанія здійснює свою діяльність, несе загрозу порушення діяльності всієї фінансової системи.

- **ризик настання форс-мажорних обставин** - ризик виникнення збитків, повної або часткової втрати активів, через настання невідворотних обставин, у тому числі обставин непереборної сили, що неможливо передбачити, які призводять або створюють передумови для виникнення збій в роботі Компанії або безпосередньо перешкоджають її нормальному функціонуванню.

34.4 УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ

Компанія розглядає позикові засоби і власний капітал як основні джерела формування фінансових ресурсів. Завданнями управління капіталом є: забезпечення здатності Компанії продовжувати функціонувати як підприємство, що постійно діє, з метою отримання прибутків, а також забезпечення фінансування операційних потреб, капіталовкладень і стратегії розвитку Компанії. Політика Компанії по управлінню капіталом направлена на забезпечення і підтримку його оптимальної структури з метою зменшення сукупних витрат по залученню капіталу.

34.5 ПОЛІТИКИ ТА ПРОЦЕДУРИ УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ

Політики управління ризиками Компанії визначаються з метою виявлення, аналізу та управління ризиками, з якими стикається Компанія, встановлення належних лімітів ризиків і засобів контролю за ними, постійного моніторингу рівнів ризиків і дотримання лімітів. Політики і процедури управління ризиками регулярно переглядаються з метою відображення змін ринкових умов, продуктів і послуг, що пропонуються, та провідних практик.

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за управління ключовими ризиками, розробку та впровадження процедур управління ризиками та контролю, а також за затвердження укладення договорів на значні суми.

35. ПОДІЇ ПІСЛЯ ДАТИ БАЛАНСУ

Події після дати балансу до дати затвердження фінансової звітності, які б вимагали коригування даних фінансової звітності чи розкриття відсутні.

Голова Правління

Головний бухгалтер

Ланська О.В.

Лушня В.В.

